

Piotr Manowiecki

RAPORT

Z BADAŃ I KONSULTACJI DOTYCZĄCYCH ZAGOSPODAROWANIA PLACU W KUŹNICACH

Zakopane, październik 2016 r.

1. Opis części składowych zlecenia	3
2. Opis badań	5
3. Wyniki badań	11
4. Obserwacje	23
5. Spotkanie konsultacyjne	29
6. Badania ruchu – opis	39
7. Wnioski i rekomendacje	47

1.

OPIS CZĘŚCI SKŁADOWYCH ZLECENIA

1. OPIS CZĘŚCI SKŁADOWYCH ZLECENIA

W ramach zlecenia „Badania i konsultacje dotyczące zagospodarowania placu w Kuźnicach oraz sporządzenie pisemnego raportu końcowego oraz dwóch informacji prasowych”, na które wykonawca zawarł z Urzędem Miasta Zakopane umowę o dzieło nr RL.7011.48.2015, **wykonano następujące zadania:**

- w Kuźnicach przeprowadzono badania potrzeb użytkowników placu w formie wywiadów ze 117 osobami
- dokonano obserwacji charakterystycznych zachowań ludzi na placu, opisano je i na ich podstawie przygotowano wnioski i zalecenia
- przez 2 dni po 12 godzin liczono liczbę pieszych oraz pojazdów poruszających się po chodniku oraz jezdni w kierunku Kuźnic
- przeprowadzono spotkanie konsultacyjne, w którym udział wzięło ponad 70 osób
- przygotowano informację prasową na rozpoczęcie projektu, informacja na zakończenie zostanie przygotowana po uzgodnieniach z Urzędem Miasta Zakopane
- zainstalowano 3 kamery, które nagrywały plac w Kuźnicach oraz wejście na szlak w kierunku Kalatówek, wybrane fragmenty nagrań zostały umieszczone w prezentacji elektronicznej oraz omówione w niniejszym Raporcie
- wykonano zdjęcia, które ilustrują najważniejsze wnioski z badań, obserwacji i konsultacji
- przygotowano prezentację komputerową
- przygotowano niniejszy Raport, zawierający wnioski i rekomendacje

W realizacji zadania udział wzięły następujące osoby:

Piotr Manowiecki – kierownik projektu, autor fotografii

Łucja Łukaszczyk – opracowanie informacji prasowych oraz spisanie wywiadów i analiza wyników

Szymon Filas – ankieter, liczenie pojazdów i pieszych, obserwacje charakterystycznych zachowań

Andrzej Słodyczka – ankieter, obserwacje charakterystycznych zachowań

Klaudia Ślaga – obserwacje charakterystycznych zachowań, liczenie pojazdów i pieszych

Bartosz Habowski – liczenie pojazdów i pieszych

Mateusz Janica – fotografowanie podczas spotkania konsultacyjnego

Marcin Wolski – instalacja 3 kamer

Kinga Ripper-Miksiewicz – pomoc w spisaniu wywiadów

Krzysztof Kowalczyk – opracowanie graficzne raportu oraz prezentacji komputerowej

2.

OPIS BADAŃ

2. OPIS BADAŃ

Badania przeprowadzono podczas czterech dni, od 25 do 28 sierpnia 2016 r. – obejmowały zarówno dwa dni robocze, jak i dwa dni weekendu (czwartek, piątek, sobota, niedziela).

Nowatorskim jak na Zakopane i Podhale sposobem dotarcia do grup użytkowników było rozstawienie namiotu konsultacyjnego, w którym osoby przepytywane mogły otrzymać drobne upominki, w zamian za udzielenie odpowiedzi.

W czwartek 25 sierpnia namiot został rozstawiony po południowo-zachodniej stronie placu, przy straganach z pamiątkami, mniej więcej na wysokości schodów do kolejki linowej.

W piątek 26 sierpnia namiot został przeniesiony bliżej wejścia na szlak w kierunku Kalatówek, przy południowo-wschodnim rogu Zajazdu Kuźnickiego.

W sobotę 27 sierpnia namiot nie został rozstawiony, a ankieterzy docierali tego dnia do osób pracujących na placu.

W niedzielę 28 sierpnia namiot konsultacyjny został ponownie rozstawiony w tym samym miejscu, co dnia 26 sierpnia.

Zmiana miejsca rozstawienia namiotu spowodowana była chęcią dotarcia do różnych grup respondentów. Na inne sprawy zwracali uwagę oczekujący w kolejce do kolei linowej, którzy najczęściej odpowiadali na pytania w czwartek 26 sierpnia, a na inne zwracali uwagę turyści udający się w góry pieszo, którzy dominowali w piątek i niedzielę.

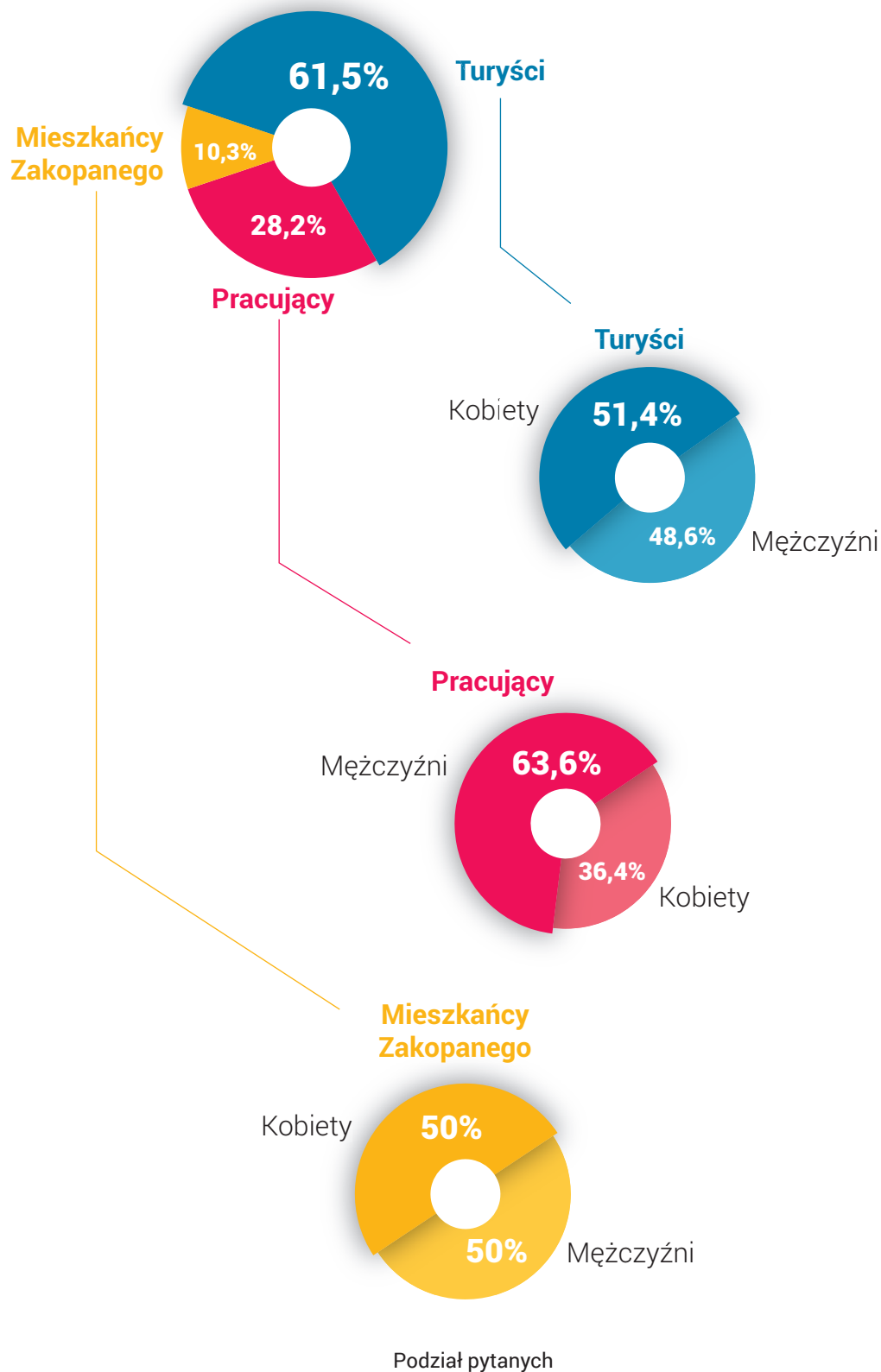

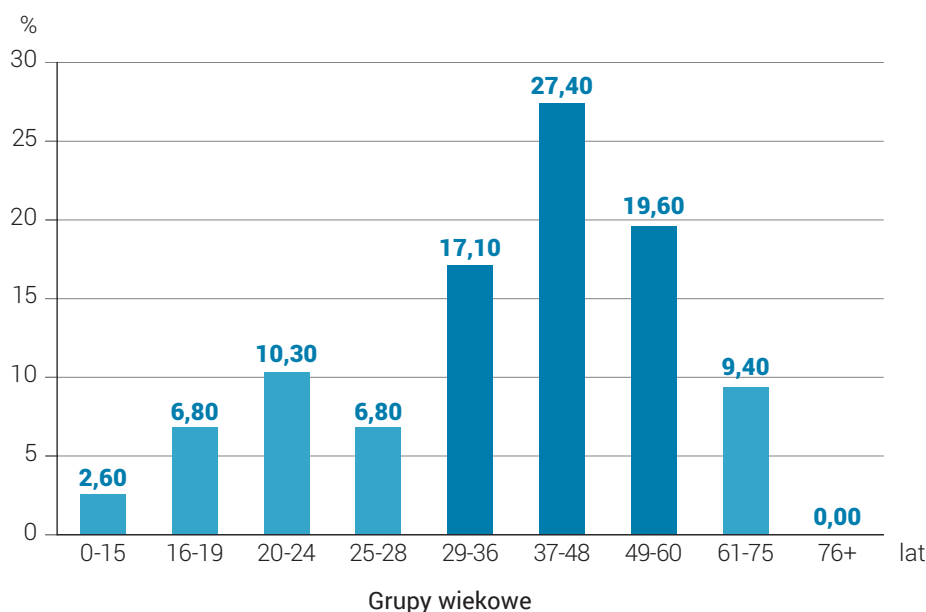
Upominki dla biorących udział w badaniu

2.1 Struktura demograficzna pytaných

Przeptytaných zostało 117 osób, w tym 55 kobiet oraz 62 mężczyzn (kobiety 47% mężczyźni 53%).

Wśród wszystkich badanych było 72 turystów (37 kobiet i 35 mężczyzn) w tym 2 obcokrajowców, 33 osoby pracujące w Kuźnicach (12 kobiet i 21 mężczyzn) oraz 12 stałych mieszkańców Zakopanego, którzy na plac przyszli w celach rekreacyjnych (6 kobiet i 6 mężczyzn), w tym 1 mieszkaniec samych Kuźnic.

Badania odbywały się w bardzo ciepłe, słoneczne dni, co miało odzwierciedlenie w odpowiedziach. Termin badania – ostatni weekend sierpnia – został wybrany celowo, by zbadać potrzeby zarówno niewykwalifikowanego turysty masowego, który przede wszystkim wjeżdża kolejką na Kasprowy Wierch, jak i turysty, którego celem jest wędrowanie po szlakach górskich.

Ze względu na termin badania, nie było możliwości przepytania osób, które przyjechały do Kuźnic w celach narciarskich. Dla pełnego obrazu zasadne może być przeprowadzenie podobnych badań w ciągu dwóch dni w zimie (w trakcie sezonu narciarskiego).

2.2 Sposób informowania o badaniach

Przed rozpoczęciem badań przygotowana została informacja prasowa, która następnie została wysłana przez lokalnych, regionalnych oraz ogólnopolskich mediów. W rezultacie wiele osób, do których ankieterzy podchodzili, słyszało już wcześniej o prowadzonych badaniach.

Ankieterzy nosili koszulki z napisem „Jakie Kuźnice?” oraz „Co zmienić? Czego brakuje? Co jest dobre?” na plecach. Koszulki te ułatwiły pracę, bywało, że niektórzy pracujący na placu sami podchodzili do ankieterów i zgłaszali zamiar udzielenia wywiadu.

2.3. Zastosowana metoda badawcza

Zadawano pytania otwarte (czyli takie, na które nie można odpowiedzieć „tak” lub „nie”). Dotyczyły one trzech głównych zakresów tematycznych: **transport, funkcjonalność i estetyka**.

Nie było możliwości zaznaczenia danej odpowiedzi. Dzięki temu osoba odpowiadająca nie była ograniczona w żaden sposób i mogła wymyślić dowolną odpowiedź.

Pytania nie sugerowały również odpowiedzi. Jeżeli więc dużo ludzi wypowiadało się na przykład na temat ograniczenia ruchu samochodowego, to nie wynikało to z zadania pytania „czy chciałby/pan ograniczenia ruchu samochodowego” (to byłby typowy przykład pytania zamkniętego, sugerującego odpowiedź).

Można więc przyjąć założenie, że jeżeli pojawiało się niezależnie od siebie dużo podobnych spostrzeżeń, to należy traktować je jako istotny problem. Takim przykładem często powtarzającej się odpowiedzi jest chęć, by pojazdy komunikacji regularnej do Kuźnic były klimatyzowane (17 osób wskazywało na jej potrzebę).

Ankieterzy zadając pytania, wykorzystywali poniższy formularz:

PYTANIA DO WYWIADU

Bloki pytań: **mobilność** – **funkcjonalność** – **estetyka** – **informacje o odpowiadającym**

MOBILNOŚĆ

1. W jaki sposób dotarł pan/i do Kuźnic, jak będzie pan wracał?
2. W jaki sposób / czym chciałby pan/i docierać do Kuźnic i stąd wracać?
3. Co jest największym problemem w podróżach do/z Kuźnic?
4. Co jest zaletą w podróżach do/z Kuźnic?
5. Na co powinno znaleźć się miejsce w pojeździe?
6. Czy poruszanie się po placu w Kuźnicach jest wygodne?

FUNKCJONALNOŚĆ

1. Czego brakuje na placu w Kuźnicach?
2. Czego nie powinno być na placu w Kuźnicach?
3. Jakie sklepy, usługi, udogodnienia powinny być przy placu?
4. Jakich sklepów, usług nie powinno być przy placu?
5. Co by pan/pani zachował/a w przypadku przebudowy placu?
6. Gdyby na placu nie było parkingu i postoju dla busów, co mogłoby się tu znaleźć?
7. Co jeszcze by pan/i zmienił/a na placu i w okolicy?

ESTETYKA

1. Czy podoba się panu/i na placu w Kuźnicach?
2. Co szpeci plac?
3. Co zmieniłby pan/pani w wyglądzie placu?
4. Co mogłoby upiększyć plac?

INFORMACJE O ODPOWIADAJĄCYM

1. Płeć, wieku lub przedział wiekowy (0-15, 16-19, 20-24, 25-28, 29-36, 37-48, 49-60, 61-75, 76), skąd pan/i pochodzi
2. W jakim celu jest pan/pani w Kuźnicach? (turysta, praca, mieszkaniec)
3. Jeżeli turysta: jaki rodzaj aktywności w górach pan/i uprawia.

DODATKOWO PRZYGOTOWANO SPECJALNE PYTANIA DLA PRACUJĄCYCH W KUŹNICACH LUB MIESZKAŃCÓW KUŹNIC:

1. Jakie specyficzne problemy mają Państwo w dojazdach do Kuźnic?
2. Jak można rozwiązać problemy w dojazdach do Kuźnic?
3. Co należy wziąć pod uwagę rozwiązując problemy w dojazdach do Kuźnic?
4. Jak powinny być zorganizowane dostawy do pana/pani działalności?

2.3 Pozostałe informacje metodologiczne

Cyfry za poszczególnymi stwierdzeniami oznaczają liczbę osób, które zwracają uwagę na daną sprawę. Np. przepełnione busy (15) oznacza, że 15 osób niezależnie od siebie zwracało uwagę na przepełnienie w busach. Kiedy za danym stwierdzeniem nie ma liczby, oznacza to, że było to zdanie jednej osoby.

Pod pojęciem taksówka w niniejszym Raporcie rozumie się samochód osobowy oznaczony napisem taxi, mieszczący do 5 osób. Taxibus natomiast to samochód osobowy oznaczony napisem taxi, mieszczący ponad 5 osób. Bus w niniejszym Raporcie oznacza natomiast środek zbiorowej komunikacji regularnej jeżdżący po z góry określonej trasie, kursujący (przynajmniej teoretycznie) według rozkładu jazdy, a także mieszczący ponad 9 osób. W wielu przypadkach różnica między busem a taxibusem się zaciera, ze względu na jeżdżenie tego drugiego po trasach pokrywających się z trasami busów, a także fakt, że taxibusy po drodze często zgarniają różne, niezwiązane się osoby, nie tworzące grupy.

3.

WYNIKI BADAŃ

3. WYNIKI BADAŃ

3.1 Mobilność - transport do i z Kuźnic

3.1.1 Jak dotarli i jak będą wracać?

- busem (59) – turyści, ale też przepytani kierowcy busów
- pieszo (41) – częstym zachowaniem jest dojazd do Kuźnic busem lub taxibusem i powrót na piechotę
- prywatnym samochodem (11) – byli to pracownicy oraz jedna osoba z niepełnosprawnością
- taksówką (10)
- taxibusem (5)
- dorożką (3) – w tym dwoje fiaków i jeden turysta
- na skuterze lub motorze (2)
- rowerem (1)

W obliczu danych z prowadzonych równoległe badań ruchu może dziwić bardzo niski udział taxibusów we wskazaniach. Wynika to z faktu, że przeciętny turysta może nie rozróżniać busów liniowych od taxibusów (te ostatnie mogły być też określane przez pytanych jako taksówki).

3.1.2 W jaki sposób przepytani chcieliby docierać do Kuźnic?

- bus (25) – w tym odpowiedzi kierowców busów
- autobus miejski (24) – przede wszystkim pracownicy, mieszkańcy, ale też turyści, szczególnie ci, którzy mieli możliwość jechać zakopiańskim autobusem linii miejskiej nr 14)
- pieszo (18)
- rowerem (10) – w tym jedna osoba wskazała rower elektryczny
- pojazdem szynowym (10)
- samochodem (9) – około połowa wypowiedzi pracowników
- dorożką (7)
- meleksem (5)
- koleją gondolową (3) – nie było w tej grupie turystów
- „pojazdem ekologicznym” (2)

Pojawiły się też pojedyncze wskazania na inne środki transportu, takie jak:

- autokar wycieczkowy
- wyciąg krzeselkowy
- deskorolka
- hulajnoga
- motor z kilkuosobowymi wagonikami.

Każda osoba mogła wskazać więcej niż jeden środek transportu.

Zwraca uwagę dziesięciokrotnie większe wskazanie na rower w porównaniu z jedną osobą, która na rowerze przyjechała. Można wyciągnąć z tego wniosek, że doprowadzenie do Kuźnic drogi rowerowej oraz zaprojektowanie przestrzeni z uwzględnieniem potrzeb rowerzystów może znacząco podnieść udział tego środka transportu w podróżach do i z Kuźnic.

3.1.3 Zalety w podróżowaniu do Kuźnic:

- szybki dojazd (22)
- pojazdy w sezonie jeżdżą często (21)
- widoki po drodze (13)
- blisko z centrum (8)
- możliwość wyboru przewoźnika (8)

- dostępność dorożek (5)
- niskie ceny (4)
- możliwość jazdy kiedy jest się zmęczonym / chorym / z dzieckiem (4)
- zakaz wjazdu (4)
- brak korków i kłopotów z parkingiem (3)
- miła obsługa (3)
- dojazd pod samą kolej linową lub do szlaków (3)
- możliwość spaceru (3)
- istnienie chodnika (2)
- możliwość wjazdu samochodem (2) – odpowiedzi pracowników
- do Kuźnic prowadzi „bardzo prosta droga” (2)
- taxi jeździ bezpośrednio do dowolnego miejsca w Zakopanem, o każdej porze (2)
- czysto w pojazdach (2)
- 6 osób nie potrafiło wskazać żadnej zalety

Podczas planowania nowych rozwiązań komunikacyjnych należy uwzględnić zalety wskazane już dziś przez podróżnych. Są to przede wszystkim szybki dojazd oraz brak konieczności długiego czekania na przystankach (w sezonie). Ponieważ aż 13 osób jako zaletę wskazało widoki, tym bardziej zasadny wydaje się postulat (przedstawiony w innych częściach Raportu) poprowadzenia alternatywnego szlaku pieszego od dolnej tamy, wzdłuż potoku przez baczówkę i kompleks parkowo-dworski.

3.1.4 Problemy w podróżach do i z Kuźnic:

- 21 osób nie wskazało żadnego problemu.

Uwagi dotyczące rozkładów jazdy i przesiadek:

- brak regularnych kursów, nie jeżdżą zgodnie z rozkładem lub w ogóle nie jeżdżą, mimo że są w rozkładzie; problem nasila się poza sezonem i w czasie brzydkiej pogody, „rozkłady jazdy to fikcja” – pracownicy i mieszkańcy (11 osób)
- poza sezonem busy nie kursują w godzinach porannych i wieczornych (5)
- poza sezonem trzeba długo czekać, aż zbierze się liczba osób, z którą kierowcy będzie się opłacało jechać (3)
- konieczność przesiadki na Rondzie z samochodu/busa na bus (3)
- pracownicy mają problem z przesiadkami, jeśli dojazd do pracy w Kuźnicach wymaga skorzystania z co najmniej dwóch busów (3)
- nadmiar busów w sezonie, a poza sezonem i podczas brzydkiej pogody ich brak (2)
- w sezonie trzeba czekać, aż zbierze się odpowiednia liczba osób, by bus ruszył (2)
- busy nie kursują w dni świąteczne
- w zimie ostatni bus z dworca do Kuźnic jest po 16:00 i później trzeba dojeżdżać taksówką
- brak kursów od godziny 6:00; pracownicy nie mogą zdążyć do pracy na godzinę 7:00
- po godzinie 17:00 pracownicy i turyści nie mają czym wrócić z Kuźnic (pracownicy, mieszkańcy, zwraca na to uwagę także turysta)
- brak bezpośredniego busa do Kuźnic z innych lokalizacji niż dworzec PKP, np. z Poronina

Uwagi dotyczące busów, taxibusów i taksówek:

- przepełnione busy (15)
- brak klimatyzacji (15)
- stwarzają zagrożenie, bo zbyt szybko jeżdżą („odbiera przyjemność spacerowania i jazdy na rowerze”, „ja to się boję jeździć busami”) (10)
- stare busy, zły stan (5)
- nieekologiczne busy (3)
- brzydkie busy (2)
- busy zbyt rzadko jeżdżą (długi czas oczekiwania na przystanku - ponad godzinę w sezonie) (4)

- zbyt dużo małych busów (2)
- brak nadzoru, gdzie turysta mógłby napisać skargę na przewoźnika („kierowca policzył nam podwójną cenę za przejazd, pół nocy szukałam w internecie, gdzie mogę napisać skargę i nie znalazłam”)
- zatłoczone przystanki
- busy zabierają tylko z przystanków a nie z parkingów np. koło skoczni
- busy spóźniają się

Uwagi dotyczące zachowania przewoźników:

- nieuczciwi kierowcy (zawyżone ceny także po sezonie) (6)
- nieuczciwa konkurencja (taxibusy podbierają klientów busom na dworcu, z przystanków i w Kuźnicach) (6)
- brak szacunku do klientów ze strony kierowców/niemiła obsługa (2)
- negatywna ocena naganiania w stylu „ostatni bus w dół” (2)
- kierowcy nie dają biletów za przejazd

Problemy związane z niewystarczającą informacją:

- niewystarczające, niewidoczne lub złe oznakowanie zakazu wjazdu (8)
- brak informacji o parkingach (7)
- nieczytelne oznakowania lub brak oznakowań w mieście, skąd odjeżdżają busy do Kuźnic (2)
- brak informacji dla podróżujących, zwłaszcza w okolicach dworców
- niejednolite opłaty za przejazd (busy, taxibusy mają swoje ceny, komunikacja miejska swoje; „wsiadają do mnie ludzie i mówią, że on jest emeryt i jedzie za darmo albo pokazują mi dowód rejestracyjny samochodu” – wypowiedź kierowcy autobusu prywatnego jeżdżącego z dworca i Kuźnic do Doliny Strążyskiej)

Problemy pieszych:

- zbyt wąski chodnik (6)
- daleko na piechotę lub z dziećmi (3)
- chodnik zbyt blisko busów (2)
- niewystarczające oznakowanie dojścia pieszego lub jego brak

Problem zgłoszony przez rowerzystę:

- brak miejsca do przypięcia i zostawienia rowerów

Problemy podróżujących samochodami:

- brak możliwości wjazdu samochodem prywatnym (14) (większość turystów zaparkowała między rondem Jana Pawła II a skocznią i nie wiedziała, że od Ronda Jana Pawła II, w dalszej części raportu w skrócie „Rondo”, może podjechać do Kuźnic busem. Skrajnym przypadkiem byli turyści, którzy szli na piechotę z apartamentu w Zakopanem nie wiedząc o komunikacji regularnej)
- korki (na odcinku z miasta do ronda Jana Pawła II) (10)
- za mało miejsc parkingowych na parkingach przy rondzie Jana Pawła II (3)
- samochody bez zezwolenia na wjazd zajmują w Kuźnicach miejsca parkingowe dla pracowników (3)

Po 1 osobie zwracało uwagę na następujące problemy:

- zbyt wysokie ceny na parkingach
- samochody szukające miejsca na parkingu przy rondzie Jana Pawła II korkują Rondo i cały ruch
- duży ruch samochodów osobowych (pracowników i petentów), odkąd przeniesiono do Kuźnic siedzibę TPN-u
- Straż Miejska nie egzekwuje zakazu wjazdu
- Straż Miejska za każdym razem zatrzymuje pracownicę do kontroli (marnowanie mojego czasu i muszę się tłumaczyć, dlaczego jadę, mimo że mam zezwolenie”)

Dorożki:

- nie powinno być dorożek (1 osoba)

Inne:

- zły stan drogi
- śpiący policjant (próg zwalniający) w zimie powoduje problem z ruszeniem pod górę
- niebezpieczne skrzyżowanie

Lista wad wymienianych przez przepytanych jest znacznie dłuższa niż lista zalet. Wyniki mocno różnią się w grupie turystów w porównaniu do odpowiedzi osób pracujących lub mieszkających w Kuźnicach. Ci pierwsi są znacznie mniej krytyczni w stosunku do funkcjonowania komunikacji zbiorowej. Wynika to z faktu, że większość turystów przebywa w Kuźnicach w dniach szczytu turystycznego, kiedy częstotliwość kursowania busów i taxibusów jest bardzo duża i dla nich nie jest wielkim problemem nieprzestrzeganie przez przewoźników rozkładów jazdy. Natomiast dla osób dojeżdżających do pracy, brak pewności połączenia czy brak połączeń w zimie po godzinie 16 jest dużym utrudnieniem. Jedna osoba wskazywała na to, że jadąc z centrum Zakopanego poza sezonem musi wychodzić na przystanek o godzinie 13 nawet 90 minut przed rozpoczęciem pracy. I właśnie pracownicy oraz mieszkańcy są grupą najdobitniej dopominającą się doprowadzenia do Kuźnic regularnej linii miejskiej. Wyżej przedstawiona lista jest mocnym wskazaniem czego pasażerowie nie lubią i czego oczekują. Aż 15 osób narzekało na brak klimatyzacji. Również 15 osób narzekało na tłok w busach i brak miejsc siedzących, wiele osób powiedziało jednak, że jest to tak krótki dystans przejazdu, że niewygodą im nie przeszkadza. Warto zwrócić uwagę również na nieczytelność systemu oraz brak spójnego systemu biletowego na wszystkie autobusy, co prowadzi do wielu nieporozumień (jak na przykład przekonanie starszych osób o prawie do jazdy za darmo autobusem linii prywatnej nr 12).

Często pojawiającym się zarzutem jest zbyt szybka jazda na ulicy Przewoźników Tatrzańskich. Należy zadbać również, by na nowym Placu nie miała miejsce nieuczciwa i niekulturalna walka o klienta. Podobnie jak w innych częściach badań, również tu dostrzegamy złą informację, dotyczącą choćby cen biletów, widoczności znaków zakazu wjazdu czy stanowisk odjazdowych. Jednym z najpilniejszych zadań do rozwiązania jest również sprawienie, by do Kuźnic nie wjeżdżały nieuprawnione samochody.

3.1.5 Sugestie i obserwacje odnośnie do organizacji transportu:

- regularna komunikacja, z dokładnymi godzinami odjazdu (8) – 3 z nich chce, żeby autobusy / busy jeździły od godziny 6 rano do 21 przez cały rok
- istnieje możliwość takiego zorganizowania transportu, żeby jeździł zarówno autobus miejski, jak i przewoźnicy prywatni (3)
- wsparcie (dotacje) dla przewoźników np. na zakup ekologicznych autobusów (3)
- powinien jeździć tylko jeden przewoźnik z tak samo oznakowanymi pojazdami (2)
- taxi nie płaci za przystanki i plac, przewoźnicy muszą płacić (2)
- nie dla autobusu miejskiego

Pozostałe wybrane postulaty i obserwacje dotyczące komunikacji zbiorowej:

- powinna być linia autobusowa łącząca wszystkie doliny
- kierowca taxibusu: „niech albo nie jeździ nikt, albo jeżdżą i busy i taksówki”
- kulturalni kierowcy, odpowiednie słownictwo
- jedno miejsce odjazdów dla wszystkich z dworca PKP (obecnie część jeździ spod dworca PKS, a część z PKP) i w tamtym obszarze muszą być wyraźne informacje dla podróżujących („ludzie chodzą zdezorientowani i każdy się pyta: do Kościeliskiej, do Chochołowskiej, do Morskiego Oka gdzie można wsiąść?”
- powinna być duża tablica przy dworcu PKS „dworzec autobusowy przeniesiony na kolejowy”, ponad rok jest przeniesiony dworzec, a nie ma żadnej informacji
- miejsce postojowe dla busów w okolicy Księżówki, a na placu tylko dla kilku
- transport powinien być darmowy, utrzymywany z biletów na Kasprowy Wierch i z biletów wstępu do TPNU
- bilet tygodniowy
- 10 miejsc na busy powinny być minimum (kierowca busa)
- przejrzysty rozkład jazdy i zrozumiały system przystanków na placu

- skibus w zimie
- liczba pasażerów powinna być zgodna z przepisami (nie powinny busy zabierać na stojąco)
- pojazdy powinny być hybrydowe
- powinna być informacja dla turysty o komunikacji, bo nie wiadomo jakie są ceny w busach i taxibusach
- powinno być więcej busów lub powinny one być większe
- busem powinna być możliwość dojazdu również z parkingów, np. koło Ronda
- „lepiej dołożyć 300 tys. złotych do działalności przewoźników prywatnych niż tworzyć linię miejską, wtedy busy jeździłyby regularnie”
- taksówki są problemem (kierowca busa), usunąć busy (kierowca taxibusu)

Postulaty dotyczące ruchu samochodowego indywidualnego i ogólnie ruchu:

- przed placem lub na ul. Przewodników Tatrzańskich powinien być szlaban (5)
- zamknąć ruch samochodów tak, jak na drodze do Morskiego Oka (3)
- powinna być radarowa kontrola prędkości i należy ograniczyć prędkość
- śpiący policjant powinien być tylko w dół, bo w zimie jest ciężko ruszyć pod górę
- wjazd tylko dla petentów TPN, PKL, osób z niepełnosprawnością i busów z licencjami.
- skierować ruch pieszy przez kompleks parkowo-dworski i dalej ścieżką do bacówki
- trzy rzędy na placu dla taxi(busów)
- nie zamykać placu

3.1.6 Dostawy

Dostawy nie stanowią większego problemu dla prowadzących działalność w Kuźnicach. Spora część sprzedawców przywozi towar we własnym zakresie (zwłaszcza sprzedający pamiątki, sklep sportowy, ale też część zaopatrzenia do restauracji). Dostawcy zewnętrzni przeważnie przywożą towar do południa (do godziny 12), czasem do restauracji także po południu.

W sezonie nierespektowanie godzin wiąże się z korkami na dojeździe do Zakopanego i w samym Zakopanem. W skrajnych przypadkach dostawcy nie dojeżdżają w ogóle, a towar do odbioru zostawiają w mieście.

Pytani postulowali **uściślenie godzin dostaw**. Wszyscy wskazali godziny poranne (**do godz. 10:00 dwie osoby, do 11:00 cztery osoby**). Jedna osoba zasugerowała dodatkowo możliwość wjazdu dostawców po godzinie 16:00. Oczekiwane jest także **respektowanie wyznaczonych godzin** dostaw. Dwie osoby zasugerowały, że powinien być **osobny dojazd dla dostawców**, np. drogą przez teren dworkowo-parkowy TPNu. W przypadku ograniczenia nadmiernego ruchu samochodowego, np. poprzez szlabany, dostawcy powinni otrzymać **przepustki**.

3.1.7 Oczekiwania wobec pojazdu jeżdżącego do Kuźnic:

- klimatyzacja (17)
- pojazdy powinny być szersze, większe (13)
- informacje (12)
- miejsca siedzące (11)
- w autobusie powinny być miejsca dla osób z niepełnosprawnością (10)
- powinny być miejsca na wózek (9)
- miejsce na bagaż (plecak, torba, kijki) (8)
- kosze na narty lub odpowiednie miejsce w środku (6)
- wygodny (4)
- przyczepka lub miejsce na rower (3)
- obniżane podwozie dla niepełnosprawnych i starszych, żeby kierowca nie musiał nawet rozkładać platformy (2)
- wifi (2)
- miejsce na buty narciarskie (2)
- rozkład jazdy (2)
- pasy bezpieczeństwa (2)

- w autobusie mogą być miejsca stojące
- dwoje drzwi – z przodu i z tyłu
- musi być czysto
- przyjemny zapach
- cichy
- apteczka
- ekologiczny silnik
- biletomat
- muszą być wydawane bilety za przejazd
- poręcze, uchwyty dla stojących
- broszurka z atrakcjami
- na wyświetlaczu TV informacje co ile odjeżdżają kolejki, czas oczekiwania w kolejce, co pasażer zostanie w Kuźnicach (jakie są atrakcje), informacje co mija po drodze, gdzie można wybrać się z Kuźnic, informacje o górach i o tym jak zachowywać się w parku narodowym, kalendarz imprez miejskich, mapki szlaków z Kuźnic, informacje o cenach za przejazdy
- autobusy mają być nowoczesne

I najbardziej zaskakujący postulat:

- radio ze słuchawkami dla każdego

Podsumowując oczekiwania w stosunku do autobusu można stwierdzić, że zakupione autobusy miejskie spełniają większość z nich. Niemniej do obsługi linii Kuźnickiej należy kupić większe pojazdy, w których znajdzie się miejsce na bagaż. Zimą powinno być miejsce na narty, a latem, po wybudowaniu dróg rowerowych, warto rozważyć przyczepki na rowery. Można zrobić to na przykład testowo przez 3 sezony.

3.2 Poruszanie się po placu

- jest wygodne (50)
- jest niewygodne (41)
- poczucie niebezpieczeństwa (22) – najczęściej były to osoby oczekujące w kolejce do kolei linowej
- jest duży ruch busów i samochodów (22)
- na placu panuje bałagan (16)
- oddzielić strefę pieszą od postojów dla busów i ruchu samochodowego (11) lub utworzyć strefę tylko dla pieszych (10)
- hałas (8)
- tłum (6)
- pojazdy jeżdżą zbyt szybko (5)
- powinno być więcej miejsca dla pieszych (5)
- nie wiadomo, gdzie można przejść (5)
- brak informacji, gdzie iść (3)
- zła organizacja ruchu na placu (2)
- poruszanie się po placu jest czytelnie oznaczone (2)
- jest za dużo straganów lub są źle ustawione (2)
- parking dla samochodów powinien być niżej (2)
- busy powinny być poza placem (2)
- powinny być zadane stanowiska przy busach i taxi (2)
- brak udogodnień dla osób z niepełnosprawnością (2)
- plac powinien być miejscem sprawnych przesiadek dla jak największej liczby osób (2)
- zrobić chodniki między busami, które ukierunkują ruch pieszy (2)
- zrobić zakaz wjazdu dla prywatnych samochodów (2)

Inne ważne wypowiedzi:

- podjazdy na chodniki powinny być z dłuższej kostki (lub z płytek), ale nie brukowej i powinny być barierki podpierające dla osób z niepełnosprawnością
- jak powinny wyglądać miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych: w miarę płaski teren, kamienie lub kostka brukowa nie są odpowiednie, powinien być asfalt albo delikatny trawniczek jak na stadionach piłkarskich, szerokość: osoba powinna mieć minimum 1,5 metra z każdej strony, żeby móc wyjść z samochodu
- „poruszanie jest ok, bo wszyscy zapraszają od razu do busów”
- czasem problem z przejściem koło szlabanu przy Zajeździe
- powinien być parking dla pracujących, 4 miejsca na jeden obiekt handlowy
- powinno być po jednym miejscu parkingowym na stragan czyli razem 10 miejsc dla sprzedających na placu
- minusem jest, że plac jest ogrodzony (od strony TPN)
- cud, że nie było wypadku
- przystanek musi być na równym terenie, żeby busy mogły ruszyć zimą
- kierowca: powinny być barierki dla bezpieczeństwa pieszych
- plac powinien być płaski, bez chodników
- zrobić łatwiejszy dojazd do kolejki z wózkiem
- powinno być wyznaczone miejsce dla dorożek, obecnie dorożki rozrzucone są w trzech miejscach, a drogą którą miały przejeżdżać jest cały czas zastawiona przez samochody

Duża liczba samochodów jawi się największym problemem placu w Kuźnicach

3.3 Czego nie powinno być na Placu w Kuźnicach?

Podczas analizy wyników badań zespół doszedł do wniosku, że przyjęty podczas przeprowadzania wywiadów podział na pytania o estetykę oraz funkcjonalność mocno się zatarł w odpowiedziach.

Z tego względu w poniższych odpowiedziach dokonano podziału na to, czego wg odpowiadających nie powinno być na placu, i co być powinno.

Główne dwa kręgi tematyczne to handel i ruch samochodowy. Odpowiadający zwracali również uwagę na ogólne odczucie tandety i brzydoty.

Najpopularniejsze odpowiedzi:

- takiej ilości samochodów (23)
- kolejek do kolei linowej (20)
- naganiaczy do kolei linowej (11)
- dużej liczby reklam (9)
- smogu od spalin samochodowych (8)
- asfaltu (7)
- chwastów, nieskoszonych traw (5)
- busów (6)
- tłumów (6)
- parkingu (5)
- hałasu (4)
- „Bangladeszu handlowego” (4)
- barierek utrudniających przejście pieszym (4)
- supermarketu lub dyskontu (3)
- naganiaczy na spływ Dunajem (3)
- banerów (3)
- budek / straganów (3)
- kostki (3)
- po zimie zwałów brudnego śniegu (2)
- zapachu koni (2)
- grilli (ze względu na zapach) (2)
- dużych autokarów wycieczkowych (2)
- kolejnych punktów handlowych
- dużych sklepów
- galerii handlowej
- sklepów wielkopowierzchniowych
- budynku Jaworzynki
- niczego futurystycznego

3.4 Co powinno być na placu w Kuźnicach?

- ławki (58)
- informacje (37): czytelne tablice informacyjne np. o czynnych wyciągach; drogowskazy do szlaków (18), informacja turystyczna (11); multimedialne informatory z interaktywną mapą szlaków (4); informacje, jak się ubrać w góry; o Zakopanem, szlakach, atrakcjach, pogodzie, parkingach, zagrożeniach itd.
- pamiątki (35)
- sklep spożywczy (33)
- restauracja (31)
- toalety publiczne (30) oraz oddzielna toaleta bezpłatna dla pracowników, np. kierowców (1 osoba)
- kwiaty (26) – ze względu na ostrzejszy klimat pojawiła się sugestia, żeby były to raczej iglaki, które są bardziej odporne
- zieleń (25)
- mała gastronomia (24)
- kosze na śmieci (24)
- klimat, styl górski / regionalny (21)
- fontanna (20)
- plac zabaw dla dzieci (19)
- sklep sportowy (16)
- tylko podstawowe sklepy (14)
- Zajazd Kuźnicki (13)
- drzewa (11)
- dojazd, parking (10)
- kolej linowa na Kasprowy (9) i jeszcze jedna kolej na Kasprowy (2)
- punkt apteczno-medyczny (9)
- park (8)
- budulcem powinno być drewno (8)
- parking dla osób z niepełnosprawnością (8)
- otwarta przestrzeń (7)
- bar Yurta (7)
- zadaszenia lub drewniane wiaty umożliwiające przeczekać deszcz (8)
- bankomat (6)
- kostka (ale niekoniecznie granitowa) (7)
- kawiarnia (5)
- wypożyczalnia rowerów, w ramach systemu roweru miejskiego (5)
- parking dla dorożek (5)
- stoliki (4)
- wystawa jak przy TPNie (4)
- droga rowerowa (4)
- powinno być czysto (4)
- pokazanie historii Kuźnic i Zakopanego (3)
- miejsce z muzyką, telebimem, orkiestra (3)
- alejki (3)
- komunikacja miejska (3)
- łatwiej dostępny parking dla osób z niepełnosprawnością (3)
- basen / aquapark (3)
- kiosk z prasą (3)
- wypożyczalnia (3) – sprzętu do skialpinizmu, kijków, nosidełek dla dzieci, nart z serwisem narciarskim, kaszków, ekwipunku wspinaczkowego
- parasole (3)
- zakaz palenia papierosów (3)

- czyste powietrze (2)
- leżaki (2)
- dorożki (2)
- park kulturowy (2)
- spożywcze produkty regionalne (2)
- grill (2)
- lody (2)
- miejsce do słońeczka (2)
- stojaki na narty i rowery (2)
- siłownia na świeżym powietrzu
- lodowisko
- możliwość zakupu pocztówek ze znaczkami
- automat z numerkiem do kolejki (jak na poczcie)
- hotel
- ławki na murkach
- pojemnik na psie odchody
- przechowalnia
 - bagażu (4),
 - wózków (4),
 - rowerów (3),
 - psów (3),
 - nart (2),
- miejsce do pozostawienia dzieci pod opieką
- suszarnia butów narciarskich
- muzeum sportu / taternictwa
- kasy PKL już na placu
- infrastruktura dla dorożkarzy: hydrant, kratka ściekowa i balustrada do przywiązania koni
- pomnik sławnych ludzi
- coś, z czym ludzie mogliby sobie robić zdjęcia
- autobusy, ale bez stałego postoju
- mlekomat i automat z wyciskanyim sokiem, żeby promować zdrowy tryb życia

4.

OBSERWACJE

4. OBSERWACJE

Podczas badań w Kuźnicach zespół realizacyjny dokonał również obserwacji kilku charakterystycznych zjawisk i zachowań.

W niektórych przypadkach zastosowano metodę obserwacji systematycznej nieuczestniczącej – oznacza to, że badająca osoba obserwowała pewne zjawiska, notując lub dokumentując je, bez wchodzenia w interakcje z osobami biorącymi udział w danej sytuacji. Taką metodę zastosowano w przypadku obserwacji wpływu barier na wygodę osób pieszych, a także obserwując wzajemne relacje kompleksu parkowo-dworskiego z placem w Kuźnicach.

Natomiast badając kwestię komfortu korzystania z ławek oraz zjawisko częstego wjazdu do Kuźnic samochodów nieuprawnionych zadawano konkretne pytania, dotyczące wyłącznie danego tematu.

4.5 Ławki na murku – wysokość siedzisk

Z badań wynika, że użytkownicy uznają te ławki za wygodne

Po południowej stronie placu, przy skarpie i między schodami prowadzącymi do kolejki, a szlakiem w kierunku Kalatówek, znajduje się ciąg ławek. Wiele osób siadając na nich, nie sięga nogami ziemi. Zespół postanowił zweryfikować tezę, że ławki te są niewygodne. Wyniki okazały się zaskakujące, ponieważ większość przepytanych osób stwierdziła, że są one wygodne.

Wyniki pytania o to, czy ławki są wygodne, z prośbą o ewentualne uzasadnienie wypowiedzi:

- są wygodne (20)
- ławkom brakuje oparcia (6)
- ławki powinny być szersze (w głąb i wszerz) (3)
- ławki są za wysokie (4)
- podczas siedzenia bolą uda (1)
- ławka nie powinna mieć oparcia (1)
- wygodniej siedzieć na ławce niż na kamiennym murku (1)
- wymachiwanie nogami nad ziemią jest przyjemne, przypomina dzieciństwo (1)

Jedna z przepytanych osób powiedziała, że obecne ławki pojawiły się około 2 lat temu, a wcześniej ludzie siadali na kamiennym murku i dlatego są one znacznie wygodniejsze niż to, co było.

Reasumując tylko dla 4 z 37 przepytanych osób za problem uznaje zbyt wysoko umieszczone siedzisko.

Rekomendacja: zostawić (lub odnowić) ławki na murku ze zbyt wysokim siedziskiem. Dla wszystkich nowych ławek należy stosować już zasady ergonomii.

4.6 Barierki oddzielające kolejkę do kolei linowej od jezdni

Jednym z zaobserwowanych problemów Kuźnic są barierki oddzielające chodnik. Znacznie utrudniają one poruszanie się pieszym, osobom z dziećmi na wózkach oraz sprawiają, że przestrzeń ta jest praktycznie niedostępna dla osób poruszających się na wózkach w czasie, kiedy dużo osób stoi w kolejce do kolei linowej.

Co ciekawe, barierki zostały rozstawione na obszarze oznaczonym znakiem drogowym „strefa zamieszkania”, oznaczającym, że mają na nim pierwszeństwo piesi. Umieszczanie barierki w takim miejscu jawi się jako kolejny przejaw chaosu komunikacyjnego i nadmiernego ruchu samochodowego, jaki ma miejsce w Kuźnicach.

Zaobserwowaliśmy, że duża liczba osób idących do kolejki do kolei przeskakuje przez barierki. W czwartek około godziny 7:30 – 7:50 około połowa pragnących udać się do kolejki, przeskakiwała barierki. Ma to miejsce szczególnie wtedy, kiedy kolejka wydłuży się na tyle, że wystaje poza schody, natomiast jest na tyle krótka, że osobom chcącym dojść do kolejki nie opłaca się iść kilkadziesiąt metrów w dół i wchodzić dolnym wejściem.

Barierki są dużym utrudnieniem dla pieszych

Rekomendacja: po przebudowie placu usunąć wszelkie barierki, zorganizować ruch tak, żeby pieszy miał bezwzględne pierwszeństwo.

4.7 Problem nielegalnego wjeżdżania do Kuźnic

Mimo, że prowadząca do Kuźnic ulica Przewodników Tatrzańskich jest zamknięta dla ruchu samochodowego, pojawia się na niej wiele samochodów osobowych bez upoważnienia do wjazdu. Dzieje się tak pomimo znaków zakazu, znajdujących się przy Rondzie, a także na skrzyżowaniu z ulicą Karłowicza.

W sobotę w godzinach 5 -12 naliczyliśmy na placu 32 nieupoważnionych samochodów. W rzeczywistości było w tych godzinach na placu więcej nieupoważnionych samochodów, ale tylko o 32 z nich możemy to powiedzieć z całą pewnością.

Zauważyliśmy, że wiele z samochodów po dojechaniu do Kuźnic i stwierdzeniu, że nie ma parkingu, natychmiast zjeżdżało w dół. Częstym zjawiskiem było jednak błędzenie – przestrzeń jest na tyle nieczytelna, że dla kierowców nie było oczywiste, którędy należy zjechać. Częsty więc był zjazd pod prąd, a także powolne poszukiwanie zjazdu przez plac.

Postanowiliśmy zapytać kierowców o powód wjazdu. Podczas pytania informowaliśmy, że prowadzimy badania i nie wystawiamy mandatów. Wielu kierowców robiła wrażenie zaskoczonych, że jest tam zakaz. Choć samochodów nieuprawnionych było prawdopodobnie znacznie więcej (stwierdzenie tego faktu nie zawsze było możliwe), ankieterzy przeprowadzili wywiady z 32 kierowcami, o których z całą pewnością można powiedzieć, że nie mieli upoważnienia do wjazdu do Kuźnic.

Podawane przyczyny były następujące:

- niezauważenie znaku zakazu wjazdu (12)
- nawigacja mnie tak poprowadziła (5)
- nieczytelne / niezrozumiałe znaki (5)
- „jechałem, bo myślałem, że i tak będzie gdzieś tam parking” (4)
- „jechałem, bo inni jechali” (4)
- wjechałem świadomie (2)

Poza możliwościami wykonawcy jest ocena prawdomówności i intencji pytanym osób. Należy zwrócić jednak uwagę na to, że kilka z przepytanych osób było mocno zdenerwowanych po przekazaniu informacji o zakazie wjazdu. Deklarowane odpowiedzi należy wziąć pod uwagę podczas projektowania nowej organizacji ruchu. Warto zauważyć, że dla prawie połowy, bo 17 osób powodem było niezauważenie znaku zakazu / jego nieczytelność lub niezrozumiałość.

Warto zwrócić uwagę też na nieczytelność przestrzeni dla kierowców – w czwartek od godziny 5 do 12 naliczyliśmy 6 samochodów zjeżdżających z placu „pod prąd”.

Rekomendacja: w dolnej części ulicy Przewodników Tatrzańskich, najpóźniej przy skrzyżowaniu z ulicą Karłowicza postawić szlaban lub słupek, uniemożliwiający wjazd pojazdom nieuprawnionym. Szlaban lub słupek mógłby zostać powiązany z systemem informatycznym, czytującym tablice rejestracyjne. Dzięki temu po uprzednim wpisaniu do systemu, do Kuźnic mogłyby wjechać na przykład samochody należące do gości Zajazdu Kuźnickiego, którzy obecnie mają prawo do parkowania przy hotelu.

4.8 Zanieczyszczenia powietrza

Podczas badań w Kuźnicach główną zaobserwowaną przyczyną zanieczyszczeń powietrza były spaliny samochodowe. W sobotę już o godzinie 7 rano pojawił się pierwszy mocno kopiący bus. Drugi już kilkanaście minut później. O godzinie 8:57 na placu pojawiło się tyle busów, że ledwo mieściły się na placu.

Charakterystycznym zachowaniem, które można traktować jako jeden z głównych powodów zanieczyszczeń powietrza, jest nie wyłączenie silnika podczas szczytu przewozowego i podczas wsiadania i wysiadania pasażerów. Ponieważ w popołudniowym szczycie przewozowym, kiedy duże ilości ludzi wracały w kierunku Zakopanego, czas oczekiwania na wypełnienie busa wynosił około 4 minuty. Większość oczekujących kierowców w pierwszym i drugim rzędzie nie wyłączało samochodów. W rezultacie w szczycie przewozowym każdorazowo około 4 busy oczekiwały na placu z włączonym silnikiem.

Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza są grille. Widać było to podczas pobytu na placu, zwracali na to uwagę niektórzy rozmówcy.

4.9 Płot między placem a kompleksem parkowo-dworskim

W sobotę między godziną 13:34 a 15:34 (czyli podczas 2 godzin obserwacji) 105 osób obejrzało wystawę umieszczoną na „placyku wystawowym”, znajdującym się nad fontanną, na terenie kompleksu parkowo-dworskiego. Jest to zaskakująco niewielka liczba, biorąc pod uwagę, że badania przeprowadzono w jeden z dni w roku, kiedy do Kuźnic dociera najwięcej osób.

Z obserwacji wynika, że plac w Kuźnicach oraz kompleks parkowo-dworski tworzą dwie oddzielnie, słabo powiązane ze sobą przestrzenie. Powodem jest rozdzielający je płot. Zmierzone, że dojście z placu na „placyk wystawowy” zajmuje około 2 minut 5 sekund, mimo, że w linii prostej dzieli je zaledwie kilkanaście metrów.

Wiele osób, którzy z placu w Kuźnicach dostrzegają „placyk wystawowy” rezygnuje z próby dojścia do niego, ze względu na konieczność chodzenia na około. Były pojedyncze osoby, które nie potrafiły znaleźć dojścia, mimo podejmowanych prób. Z obserwacji reakcji osób, które zobaczyły z góry kompleks parkowo-dworski wynika, że fontanna, park i ławki wzbudzały u nich duże zainteresowanie. Przy płocie i w cieniu drzew powstała natomiast nieformalna „toaleta”, z której korzystają osoby pracujące na placu, a także nieliczni turyści.

Rekomendacja: Należy usunąć płot i stworzyć dojście między placem a kompleksem.

Najkrótsza droga dojścia z placu do kompleksu parkowo-dworskiego

4.10 Odjazdy busów w godzinach szczytu

Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że w czasie szczytu popołudniowego w piątek 26 sierpnia, w okolicach godziny 16 odjeżdżało około 7 busów na 10 minut. Oznacza to, że bus zapełniał się w czasie krótszym niż 2 minuty. Był to największy ruch zaobserwowany podczas całych badań i na podstawie rozmów przeprowadzonych z kierowcami można przyjąć założenie, że był to jeden z dni w roku z największą liczbą pasażerów.

Przyjmując założenie, że w busie jedzie średnio 29 osób, to w ciągu dziesięciu minut (podczas szczytu przewozowego) odjeżdżają 203 osoby ($7 \times 29 = 203$), co daje 1218 osób na godzinę ($7 \times 29 \times 6 = 1218$). Planując przystanki należy więc zapewnić stanowiska odjazdowe, które zdołają odprawić przynajmniej 1218 osób na godzinę. W powyższych wyliczeniach nie zostały uwzględnione odjazdy taxibusami!

Zaletą komunikacji busowej jest elastyczność. Kiedy jest wielu turystów, kursuje dużo busów, a ruch odbywa się zaskakująco sprawnie. Znacznie mniej busów jeździ w czasie gorszej pogody oraz poza sezonem, kiedy popyt jest mniejszy. Jest to równocześnie wada, na którą zwracali uwagę przede wszystkim pracownicy, ze

względu na brak regularności kursowania. Niemniej trudno wyobrazić sobie w Zakopanem linię komunikacji miejskiej, która potrafiłaby sprawnie obsłużyć tak wielką liczbę pasażerów, biorąc pod uwagę tak dużą niestabilność popytu.

Rekomendacja 1: zaplanować przystanki, które umożliwią odprawić 1218 osób na godzinę (jeżeli nie zakłada się ograniczeń w kursowaniu taxibusów).

Rekomendacja 2: zastosować system mieszany – miejska linia autobusowa jeżdżąca regularnie przez cały rok oraz prywatni przewoźnicy, elastycznie reagujący na popyt. Przewoźnicy prywatni powinni spełniać podobne wymagania co do standardów pojazdów (niskopodłogowe, klimatyzowane, jednolicie oznakowane autobusy), jak linia miejska, powinni jednak mieć możliwość jeżdżenia mniejszymi pojazdami. Warto również wprowadzić integrację taryfową między różnymi przewoźnikami.

5.

SPOTKANIE KONSULTACYJNE

5. SPOTKANIE KONSULTACYJNE

Spotkanie konsultacyjne odbyło się 4 października 2016 roku w budynku dyrekcji Tatrzańskiego Parku Narodowego w Kuźnicach. Wzięło w nim udział ponad 70 osób. Byli wśród nich między innymi urzędnicy, architekci, przewoźnicy, przedstawiciele Parku Narodowego, Polskich Kolei Linowych, Polskich Tatr, reprezentanci organizacji pozarządowych i osoby pracujące w Kuźnicach. Zostali oni zaproszeni telefonicznie lub mailowo przez Urząd Miasta Zakopane.

Uczestników przywitał Naczelnik Wydziału Rozwoju Lokalnego i Współpracy Europejskiej Wojciech Stankiewicz, który przedstawił cel spotkania. Następnie Piotr Manowiecki wytłumaczył zasady pracy w grupach. Przebieg warsztatów odbywał się według metody world café.

Uczestników podzielono na cztery grupy robocze, które pracując przez 20-30 minut pod nadzorem moderatorów, zajmowały się następującymi tematami:

- Transport do Kuźnic. Jak powinien być zorganizowany - również ten pieszy, rowerowy, narciarski? (moderator: Wojciech Stankiewicz)
- Funkcjonalność. Jak zaplanować przestrzeń na placu i w Kuźnicach? Co konieczne, co zbędne? (moderatorzy: Jakub Bochnak i Szymon Filas)
- Estetyka. Jak zadbać o wygląd i dobry wizerunek nowej przestrzeni? (moderator: Jerzy Gruszczyński)
- Komunikacja na placu. O jakich udogodnieniach pamiętać, by poruszanie się po placu było wygodne i bezpieczne? (moderator: Piotr Manowiecki)

Każda z grup przechodziła pomiędzy poszczególnymi stanowiskami, dzięki czemu każdy uczestnik miał możliwość pracy nad każdym z powyższych zagadnień. Moderatorzy spisywali wnioski na flipchartach. Po zakończeniu pracy w grupach, omówili je przed całą publicznością.

Prace przebiegały w kulturalnej atmosferze. Mimo omawianych potencjalnie konfliktogennych tematów, nie doszło do awantury ani tym bardziej przerwania pracy grup. O sukcesie tej formy działań świadczy to, że pojawiło się kilka nowych pomysłów i propozycji, które nie padały podczas badań przeprowadzanych na placu. Przykładem takich nowych propozycji była na przykład budowa placu dwupoziomowego.

W poniższym zestawieniu przedstawiono wnioski zgłaszane podczas spotkań w Kuźnicach bez ich oceny.

W spotkaniu konsultacyjnym wzięło udział ponad 70 osób.

5.1 Wnioski składane podczas spotkania konsultacyjnego

5.1.1 Co zrobić, żeby poruszanie się po placu było wygodniejsze? O jakich udogodnieniach należy pamiętać?

Problemem na który uczestnicy spotkania zwracali uwagę są problemy osób oczekujących do kolejki:

- Wprowadzić numerki do kolejki, aby osoby czekające do kasy (i potem na wyjazd) mogły swobodnie korzystać z rejonu placu i okolic (zakupy, usługi, spacer) i nie były zmuszone do stania w kolejce / Bilety „jak na poczcie” do kolejki do kasy kolejki
- Zmienić sposób dystrybucji biletów
- Utworzyć poczekalnię dla osób czekających do kolejki
- Zlikwidować kolejkę do kolejki
- Polskie Koleje Linowe zapowiedziały inwestycję w nowy budynek, zawierający m.in. muzeum narciarstwa, będący alternatywą dla ludzi oczekujących w kolejce

Uczestnicy zwracali uwagę na potrzeby osób z niepełnosprawnością:

- Pamiętać o potrzebach osób z niepełnosprawnością (niższe krawężniki, nie robić kostki – lepiej zainstalować betonowe płyty, zrobić windy do kolejki)
- Zlikwidować schody, wprowadzić windy
- Uwzględnić potrzeby osób niewidomych i z niepełnosprawnością: plac bez krawężników, bez peronów, bez różnic wysokości, podjazdy dla wózków, dostęp do kolejki dla osób z niepełnosprawnością, oznakowanie dla niewidomych, komunikaty głosowe dla niedowidzących np. „uwaga schody”
- Zrobić lepsze oznaczenia dla niepełnosprawnych (przejścia dla pieszych)
- Podzielone zdania w sprawie kostki: część mówiła, że to piękna zabytkowa przedwojenna kostka i nikomu nie przeszkadza, inni mówili, że jest brzydka, przeszkadza w komunikacji osobom z niepełnosprawnością i powinna zostać zastąpiona betonowymi lub granitowymi płytami

Jednym z najczęściej pojawiających się problemów była zła informacja dla osób przebywających na placu:

- Stworzyć informację na placu / oznakowanie
- Utworzyć centrum informacji / punkt informacyjny
- Stworzyć system informacji wizualnej
- Oznaczenie ciągów komunikacyjnych (powinny być oznaczone dojścia do kolejki, na szlak, do parku oraz w kierunku historycznych budynków, aby turysta wiedział, w którym kierunku iść / Oznaczenia (lepiej oznaczyć szlaki, infrastrukturę, aby ludzie wiedzieli, co gdzie się znajduje)
- Postawić mapę (pokazującą np. wejścia na szlaki)
- Utworzyć system informacji i identyfikację wizualną. Dotyczy całego wachlarza komunikacji wizualnej:
 - a. system informacji od rozkładów jazdy, poprzez drogowskazy, aż po mapy
 - b. identyfikacja środków komunikacji, budynków itp., małej architektury i innych urządzeń (dotyczy np. kolorystyki, oznakowania, wyglądu latarni, koszty itd.)
 - c. wizualne i kolorystyczne uporządkowanie całej przestrzeni
- Utworzyć system interaktywny (system wyświetlania zmiennych treści na ekranach, wyświetlający godziny odjazdu busów i kolejki)
- WiFi – systemowe online (system darmowego wifi, który poprzez specjalistyczną aplikację pokazuje mapy, pogodę na trasie)

Uwagi dotyczące ułatwień dla turystów:

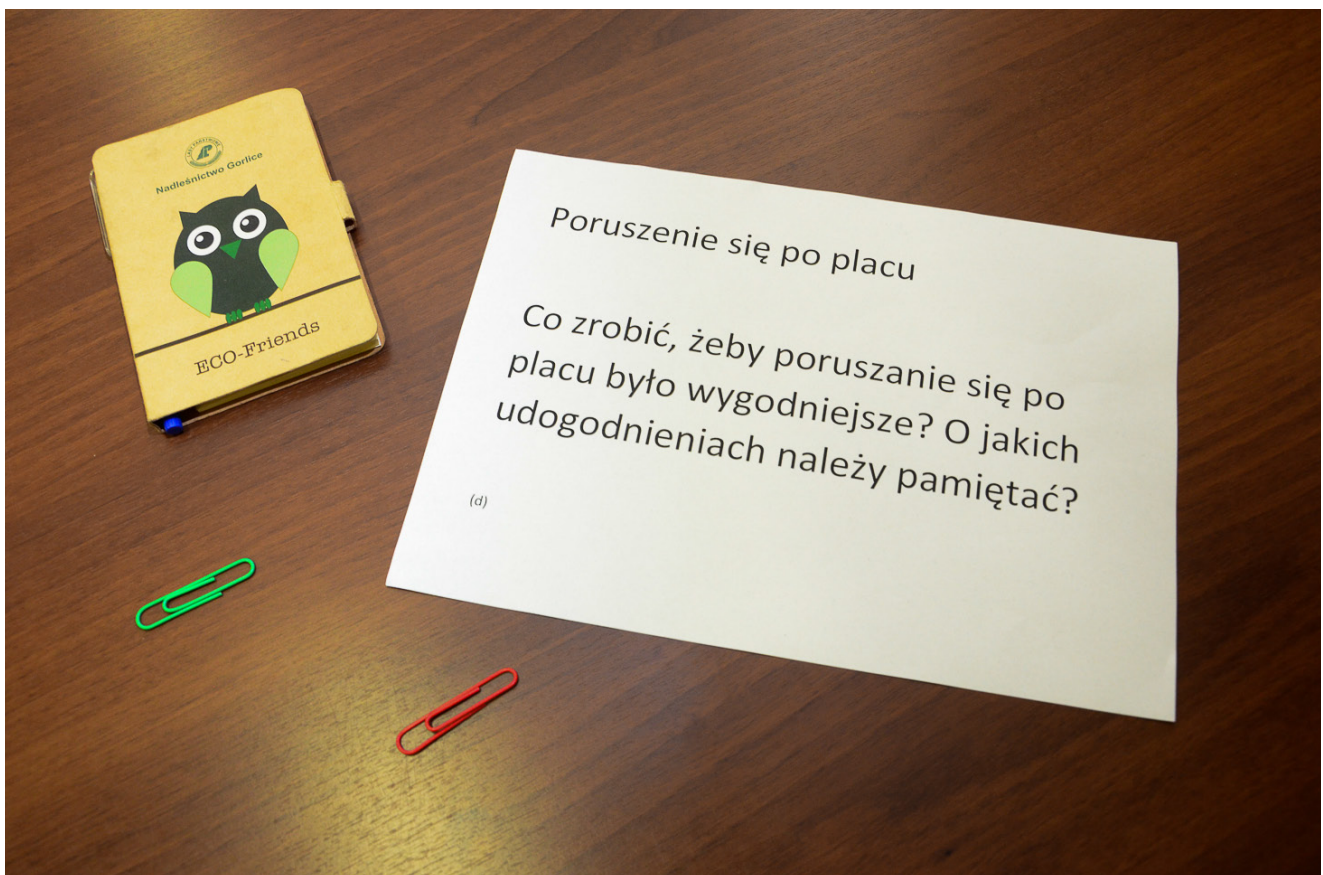
- Zapewnić miejsce do przepakowania się dla turystów idących w góry (np. specjalne stoły)
- Zaplanować przebieralnię dla turystów zimowych i narciarzy
- Zrobić zadaszenie w miejscu oczekiwania na transport
- Zorganizować przechowalnię dla wózków (nart, rowerów)
- Wiaty „organizacyjne” – dotyczą miejsc ubierania się, przepakowywania się turystów (przekąszenie czegoś itd.) – przed i po wycieczkach (dotyczy również narciarzy, wspinaczy). Chodzi o pełny zakres wyposażenia przestrzeni publicznej – w małą architekturę, co dotyczy również ławek, koszy na śmieci, ew. poidłek (miejsca, gdzie turysta może umyć ręce), także lamp itp. + informacja

Wiaty były zgłaszane również z kontekście ochrony przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi:

- Wiaty regionalne (zadania o wyglądzie regionalnym służące do ochrony przed wiatrem, śniegiem i deszczem)

Pozostałe zgłaszane uwagi w tym zakresie tematycznym:

- Podczas projektowania należy pamiętać o skali ruchu turystycznego (ilość osób)
- Umieścić stojaki na narty i rowery
- Plac powinien być podgrzewany, żeby nie było konieczności jego odśnieżania
- Śnieg wywozić do miasta
- Plac jest za mały i trzeba go powiększyć (dwie wypowiedzi)
- Utworzyć miejsce dla rodziców z dziećmi, powiązać to z kompleksem parkowo-dworskim

Jedno z pytań z konsultacji

5.1.2 Funkcjonalność. Jak zorganizować przestrzeń na placu w Kuźnicach? Co powinno się na nim znajdować i czego nie powinno być?

Wypowiedzi dotyczące ogólnego charakteru Kuźnic:

- Stworzyć miejsce kultowe, Kuźnice powinny być celem samym w sobie
- Z Kuźnic powinni korzystać nie tylko turyści, ale również mieszkańcy
- Rozwiązanie całościowe – to powinien być kompleks (przestrzenie, projektowo, organizacyjnie, funkcjonalnie i w kwestii zarządzania), a także całościowe budowanie tego kompleksu

Bardzo duża część uwag dotyczyła podstawowych udogodnień, których dziś brakuje lub których jest niewystarczająca ilość na placu:

- Kosze / Dodać kosze na śmieci / Powinno być 10 razy więcej koszy na śmieci niż obecnie
- Kosze pod ziemią (w ziemi powinny zostać wykopane duże doły, gdzie umieszczane byłyby odpady)
- Zrobić toalety
- Dodać ławki

- Zaplanować lampy
- Adaptacja istniejących budynków (zrobić w nich toalety, punkty informacyjne, muzea, wystawy)

Wypowiedzi dotyczące kontekstu historycznego Kuźnic oraz lokalizacji nowych muzeów:

- Przypomnieć historię Kuźnic
- Historia – wyznaczyć trasę prowadzącą do zabytkowych budynków
- Ukazać historyczny aspekt Kuźnic, odnowić i pokazać starą architekturę Kuźnic
- Muzeum- historia. Tu drzemie kwestia programu kompleksu kuźnickiego. Prócz węzła komunikacyjnego (dojazd do Kuźnic oraz miejsce wypadowe w góry = kolejką, pieszo lub na nartach), terenu spacerowo-wypoczynkowego, centrum usługowego (gastronomia, pamiątki), a także program historyczny, np. muzeum narciarstwa czy „żelazna przeszłość Kuźnic albo kwestie przyrodnicze
- Stworzyć muzeum narciarstwa
- Utworzyć muzeum narciarstwa, taternictwa i tradycji – w oczekiwania na transport np. do kolejki na Kasprowy
- Postawić pomnik dla psów pracujących (nie tylko przewodników niewidomych, ale np. psów lawinowych)

Zagadnieniem, które wzbudziło duże zainteresowanie był handel:

- Nie dla handlu na placu
- Na placu nie powinno być żadnego handlu, nawet pamiątek
- Na placu nie powinno być handlu (obawa, że pojawi się taki sam chaos, jak na Krupówkach). Powinna być tylko rekreacja
- Ukryć sprzedaż pamiątek w poczekalni do kasy
- Nie dla straganów
- Nie dla handlu wielkopowierzchniowego
- Nie zabudowywać placu nowymi budynkami. Nie dla „wielkiego hangaru” (w kontekście propozycji wybudowania nowego budynku przez PKL i stowarzyszenie Czysta Polska)
- Sprzeciw wobec kolejnych budynków, które będą generować większy ruch dowozowy
- Zlikwidować sklep sportowy oraz wypożyczalnię sprzętu sportowego
- Usunąć ludzi handlujących nielegalnymi biletami do kolejki
- Podzielone zdania w sprawie stoisk: likwidacja całkowita lub uporządkowanie ich w jednym ciągu
- Funkcje handlowe powinny znajdować się na placu
- Zrobić wypożyczalnię i sklep sportowy z prawdziwego zdarzenia, aby turyści mogli kupić wszystko, co jest im potrzebne przed wyruszeniem na szlak)
- Powinien być sklep sportowy
- Zrobić aptekę
- Zlokalizować pasaż handlowy, taki jak na Krupówkach
- Rozważyć inne, nowe sposoby użytkowania Kuźnic i Polany Kuźnickiej – zmiany w planie miejscowym (ochrona przed ewentualnym handlem wielkopowierzchniowym, umożliwić rekreacyjne wykorzystanie terenu)

Pozostałe zgłaszane uwagi w tym zakresie tematycznym:

- Zrobić siłownię na świeżym powietrzu

5.1.3 Transport. Jak powinien być zorganizowany transport (również pieszy, rowerowy i narciarski) do Kuźnic?

Wnioski dotyczące komunikacji zbiorowej:

- Wprowadzić autobusy miejskie
- Wprowadzić autobus wahadłowy góra-dół
- Zapewnić transport w późnych godzinach wieczornych
- Sprawić, żeby przewoźnicy jeździli zgodnie z rozkładem, również poza sezonem / Transport regularny zgodny z rozkładami
- Zorganizować regularnie kursujący autobus, elektryczny lub hybrydowy

- Problemem jest dotarcie z innych dzielnic, bo prawie wszystkie busy jeżdżą jedną linią z dworca, zaplanować inne busy niż tylko z dworca PKP
- Zorganizować transport tak, żeby 2 busy były nieustannie w ruchu
- Uruchamiać w sezonie większe autobusy, po sezonie mniejsze
- Dostosować busy do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, z wózkami i małymi dziećmi
- Umożliwić przewoźnikom prywatnym udoskonalenie taboru, np. na napęd hybrydowy
- Ujednolicić wygląd busów, taksówek

Wnioski dotyczące ruchu pieszego:

- Połączyć Drogę pod Reglami z Kuźnicami przez teren Centralnego Ośrodka Sportu
- Zapewnić alternatywną ścieżkę pieszą do Kuźnic – wzdłuż potoku / Ciąg pieszy po drugiej stronie drogi koło bacówki
- Wyłączyć z ruchu pieszego trasę Księżówka – Krokiew, powinna być tam tylko trasa narciarska
- Uruchomić nowy szlak turystyczny: „pod krzyżem” (pomnik „Prometeusz rozstrzelany” Hasióra) – Kamieniołom

Podczas spotkania konsultacyjnego oraz badań padała propozycja wytyczenia nowego szlaku pieszego wzdłuż potoku

Wnioski dotyczące komunikacji rowerowej:

- Wprowadzenie jednokierunkowego ruchu rowerowego i narciarskiego (oddzielne drogi w górę i w dół)
- Wprowadzić trasę rowerową w drogę (pas dla rowerów na jezdni)
- Po prawej stronie potoku zorganizować drogę dla rowerów
- Stworzyć miejsca do przechowywania rowerów
- Zorganizować wypożyczalnię rowerów (punkt przy Rondzie i w Kuźnicach)
- Pomyśleć o turystach, żeby mieli gdzie zostawić rower. Podano przykład turystów ze Słowacji, którzy rano dojeżdżają do Kuźnic rowerem i dalej idą w góry
- Udogodnienia dla rowerzystów: stojaki na rowery lub przechowalnia, szutrowa ścieżka dla rowerzystów
- Stworzyć miejsca obsługi rowerów na trasie do Kuźnic

Wnioski dotyczące dojazdu do Kuźnic:

- Ograniczyć prędkość samochodów
- Zapewnić bezpieczeństwo ruchu (sprawić, żeby przewoźnicy przestrzegali prawa i nie ściągali się)
- Należy popracować nad organizacją ruchu
- Do placu dojeżdża zbyt dużo nieuprawnionych samochodów
- Ograniczyć komunikację samochodową
- Transport ukryć lub wyeliminować
- Transport tylko do Ronda
- Dojazd komunikacji zbiorowej tylko do wodociągów
- Umożliwić wjazd samochodom elektrycznym
- Zapewnić odpowiednią ilość miejsc parkingowych dla korzystających z wahadła do Kuźnic
- Poprawić oznakowanie Rondo tak, żeby zakaz wjazdu w kierunku Kuźnic został zapowiedziany jeszcze przed wjazdem na nie
- Zastosować parkowanie poza placem, strefę buforową (oczekiwania busów na wjazd), system mierzący liczbę aut
- Wprowadzić ruch jednokierunkowy na odcinku Rondo-Karłowicza, od Karłowicza dalej dwukierunkowy
- Egzekwować prawo, zakaz wjazdu do Kuźnic

Podczas spotkania konsultacyjnego wiele uwagi poświęcono emisyjności pojazdów

Wnioski dotyczące ruchu konnego:

- Konie nadają charakter, są ikoną Zakopanego, trzeba zapewnić im specjalny parking, wodę do mycia, jak na brudzą, zrobić oddzielny pas ruchu
- Konie nie powinny kursować do Kuźnic
- Zorganizować parking dla fiaków
- Wyznaczyć miejsca dla dorożek z zapewnieniem warunków sanitarnych / Zrobić kanał, który fiakrom umożliwi utrzymanie czystości na postoju, a nawet i rodzaj „zajezdni” dla dorożek
- Konie nie mogą stać na chodniku

Wnioski dotyczące organizacji transportu na placu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie:

- Zlikwidować ruch samochodowy na placu
- Plac bez busów
- Plac nie powinien być parkingiem
- Problemem głównym placu jest ilość busów, odnosi się wrażenie, jakby się znalazło na ulicy
- Odseparować ruch (pieszy, samochodowy, rowerowy, narciarski)
- Ciągi komunikacyjne nie mogą się krzyżować, dzięki czemu nie będzie dochodzić do kolizji / Segregacja komunikacji (wyznaczyć oddzielne drogi dojścia dla schodzących i wchodzących do Kuźnic, narciarzy, rowerzystów, dzięki którym osoby te nie będą kolidować)
- Podzielić strefy funkcjonalne: rowery, komunikacja, nartostrada, piesi, żeby nie było kolizji np. z fiakrami
- Wyżej powinni dojeżdżać wysiadający, zjeżdżający w dół mogą kawałek podejść na przystanek
- Turystów dowozić jak najwyżej
- Nie likwidować szlabanów
- Zrobić parking podziemny
- Wybudować parking na 3000 samochodów
- Rozważyć objeżdżanie placu przez autobusy (ale problemem może być organizacja ruchu)
- Turysta nie chce poruszać się po placu. Plac powinien być punktem umożliwiającym łatwe przesiadki i obsługę jak największej liczby pasażerów

Wnioski dotyczące organizacji przystanków komunikacji miejskiej:

- Zrobić rondo poniżej placu, tam też powinny być przystanki dla wsiadających i wysiadających, wyłączenie „wszystkiego innego” z ruchu samochodowego
- Stanowiska do wsiadania do busów powinny być wydzielone chodnikami
- Zorganizować oddzielne przystanki dla wsiadających i wysiadających
- Inaczej zorganizować ruch autobusowy: albo umożliwić im tylko wysadanie pasażerów i konieczność szybkiego odjazdu albo umożliwić im stanie na placu (np. do 10 minut)
- Przekształcić plac z parkingu w miejsce „przystankowe” (busy mają się zatrzymywać tylko na chwilę, bez oczekiwania na zapelnienie pojazdu)
- Wprowadzić jedynie miejsca przystankowe (czyli na krótki postój, bez oczekiwania na zapelnienie pojazdu), niekoniecznie na placu w Kuźnicach
- Postawić wiaty przystankowe

Postulaty dotyczące placu z dwoma poziomami:

- Zrobić poziom minus 1 na placu w Kuźnicach dla komunikacji zbiorowej i samochodów
- Komunikację przenieść na poziom dolny
- Schować komunikację
- Powinny być dwa poziomy placu (podziemny przeznaczony dla komunikacji samochodowej)
- Zrobić plac dwupoziomowy z wykorzystaniem ukształtowania terenu
- Plac powinien być dwupoziomowy. Transport pod ziemią, piesi górą
- Dwupoziomowy plac może być problemem dla dużych autobusów

Wnioski dotyczące ruchu narciarskiego do Kuźnic:

- Utworzyć szlak narciarski (nartostradę) Rondo – Kuźnice / Zrobić szlak narciarsko-rowerowy / Odtworzyć nartostradę do Ronda (po dawnym torze bobslejowym)

Wnioski dotyczące innych form transportu do Kuźnic:

- zrobić „elektrykę” z Ronda lub spod Kamieńca wzdłuż Bystrego Potoku (nawiązanie do pociągu po słowackiej stronie Tatr), takie rozwiązanie wyeliminowałoby dotychczasową komunikację, pozostawiono by transport konny oraz obsługę
- Wprowadzić „szynobus” (tramwaj)
- Nie wprowadzać „szynobusu” ze względu na hałas
- Zorganizować kolejkę napowietrzną (transport linowy)

Wnioski dotyczące połączenia placu z kompleksem parkowo-dworskim, należącym do TPNu:

- Zrobić przejście do kompleksu parkowo-dworskiego, tam, gdzie jest płot / Połączyć plac z kompleksem parkowo-dworskim
- Plac powinien być połączony z zespołem parkowo-dworskim i dalej w kierunku tamy oraz Jaworzynki – powinno nastąpić przenikanie się funkcji. To razem powinien być jeden kompleks
- Adaptacja zespołu parkowo-dworskiego (ludzie powinni korzystać z parku, park nie powinien być tak schowany, jak do tej pory)

Pozostałe zgłaszane uwagi w tym zakresie tematycznym:

- Nie poszerzać zajętości terenu pod drogę i szlaki
- Wprowadzić normy emisyjności transportu zbiorowego
- Wprowadzić normy emisji spalin dla wszystkich samochodów w mieście
- Ograniczyć emisje transportowe, komunikacja powinna być niskoemisyjna
- Wprowadzić bilety czasowe na komunikację w Zakopanem
- Obniżyć ceny biletów w busach
- Organizacja komunikacji miejskiej w sposób, który zmniejszy korzystanie z samochodów prywatnych
- Należy pamiętać, że duża liczba osób nie ma możliwości poruszania się po szlakach (np. osoby z niepełnosprawnością lub z małymi dziećmi na wózkach), należy ułatwić im dojazd do kolejki
- Zapewnić osobom z niepełnosprawnością dojazd do kolejki

5.1.4 Jak zadbać o estetykę (wygląd) placu w Kuźnicach? Co mogłoby go upiększyć?

- Należy zadbać o jakość materiałów
- Zadbać o estetykę elementów i ich dobór np. gont, kamień, żelazo (materiał historyczny dla Kuźnic), brak (granit) – i tu uwaga; granitowa kostka nie jest dobra dla wózków inwalidzkich. Zatem życzenia dotyczące tych materiałów trzeba skorygować pod kątem różnorodnej funkcjonalności (też estetyki), w tym poruszania się w różnych warunkach pogodowych, jak i przez wszystkich użytkowników – dotyczy również niepełnosprawnych
- Wprowadzić park kulturowy (powtarzające się wypowiedzi)
- Wyremontować budynki
- Dbać o czystość
- Dbać o spójność przyrodniczą – zasada minimum interwencji i nawiązanie do „naturalnej” przeszłości Kuźnic
- Osadzić plac w przyrodniczej enklawie
- Naturalność przyrodnicza – entourage miejsca, by nie było zbyt „przemysłowe”
- Kwiaty, w nawiązaniu do naturalności przyrodniczej powinny być uzupełnieniem „estetycznym” przestrzeni
- Ujednoczyć stragany
- Zróżnicować stragany, by nie były to jednakowe „pudełka” jak fasiągi na Krupówkach
- Rozważyć likwidację straganów na rzecz pawilonów, w których mieściłyby się stoiska
- Niektóre stragany (ze względu na funkcję) mogłyby się mieścić na dolnym poziomie w towarzystwie komunikacji
- Zorganizować konkurs międzybranżowy na zaprojektowanie placu – opracowywanie byłoby robione przez interdyscyplinarny zespół, a nie tylko przez architektów czy budowlanców
- Całość kompleksu kuźnickiego powinna mieć swój zarząd oparty na systemie organizacji działań (podobnie jak Warszawski System Informacji Miejskiej, który ma swoją jednostkę tym systemem zarządzającą)

5.1.5 Inne propozycje i wypowiedzi

- Konieczne są wspólne działania urzędu miasta i PKLu
- Owce powinny być obecne w Kuźnicach
- Zorganizować stały posterunek straży miejskiej, która będzie pilnowała porządku i informowała
- Zostawić restaurację Darekowej (?). Przywrócić jej charakter
- Wyburzyć Jaworzynkę, problemem w Kuźnicach jest ciasnota
- Podsumować i upublicznić założenia programowe dla przebudowy placu (kompleksu) – to mogłoby pomóc w utworzeniu wytycznych do konkursu i kolejnych prac
- Są obecnie 2 grupy turystów: „prawdziwi turyści” i „zaliczacze” (wjeżdżający na Kasprowy). Należy pomyśleć również o „spacerowiczach”, dla których Kuźnice mogą być celem samym w sobie
- Na placu są dwa główne rodzaje turystów: „kolejkowi” (wjazd na Kasprowy jako cel sam w sobie) oraz „szlakowi” (chodzący po górach). Są różne potrzeby w sezonie i po nim.

Stoisko z pamiątkami

6.

BADANIA RUCHU – OPIS

6. BADANIA RUCHU – OPIS

Badania ruchu prowadzono przez dwa dni – w czwartek 25 sierpnia oraz sobotę 27 sierpnia. Każdorazowo trwały 12 godzin – w godzinach 5:00-17:00. Zliczano wszystkie pojazdy poruszające się po jezdni oraz wszystkie osoby (i pojazdy) poruszające się po chodniku. Liczono wyłącznie ruch w górę, w kierunku placu Kuźnickiego.

Punkt obserwacyjny znajdował się przy ul. Przewodników Tatrzańskich, na wysokości „wodociągów” i drogi odbijającej w kierunku Spichlerza. Miejsce celowo zlokalizowano poniżej skrzyżowania do kompleksu parkowo-dworskiego TPN, dzięki czemu można było policzyć wszystkich pieszych idących wzdłuż ulicy, również tych, którzy nie idą na wprost w kierunku kolejki, ale wybierają drogę przez kompleks parkowo-dworski. Nie liczono natomiast osób poruszających się nieformalną ścieżką wzdłuż potoku od dolnej tamy, przez bacówkę i kompleks parkowo-dworski do Kuźnic.

Podczas badań liczone następujące kategorie:

- piesi
- rowery na chodniku
- busy (i autobusy)
- taxi
- taxibusy
- samochody dostawcze (w tym śmieciarki)
- motory (w tym skutery)
- rowery
- samochody
- dorożki
- inne

Przyjęto następujące założenia: jako bus (i autobus) liczony był pojazd poruszający się po regularnych liniach komunikacyjnych na podstawie rozkładu jazdy.

W kategorii taxi zapisywano samochód z oznakowaniem taxi, mieszący do 5 osób. W kategorii taxibusy zapisywano samochody oznakowane jako taxi, mogące pomieścić więcej niż 5 osób.

W obydwie dni w kierunku Kuźnic najczęściej przejechało taxibusów (579 i 553), następnie busów (315 i 268) oraz samochodów (251 i 228). Taxibusów i taksówek było o ponad dwa razy więcej niż busów (taki sam stosunek był w czwartek oraz sobotę). W czwartek przez 12 godzin w kierunku Kuźnic przejechało 1308 pojazdów spalinyowych (średnio 109 na godzinę), zaś w sobotę 1139 (średnio 95 pojazdów na godzinę). Jest to olbrzymia liczba jak na ulicę z zakazem wjazdu, w której teoretycznie powinny dominować funkcje rekreacyjne i wypoczynkowe, a także związane z ochroną przyrody. W czwartek więcej pojazdów dostawczych było w godzinach popołudniowych niż przedpołudniowych. Do godz. 11 przejechało ich 16, po godz. 11 – 24. Odwrotnie było w sobotę. Najwięcej samochodów w czwartek było między godziną 6 a 8:30, wiąże się to z dojazdami do pracy, natomiast w sobotę samochody jeździły równomiernie przez cały dzień, a najczęściej ich było między godziną 6 a 7. Od dwóch do czterech razy więcej taxibusów niż busów było w czwartek w godzinach 6 do 13, później ich liczby były zbliżone. W sobotę dwa razy więcej taxibusów niż w czwartek jeździło między godziną 5 a 6:30.

W czwartek średnio przechodziło na godzinę 348 pieszych, a w sobotę 359.

W sobotę jeździło 15% mniej busów niż w czwartek, 54% mniej taksówek, 5% mniej taxibusów, 10% mniej samochodów. W sobotę było o 3% więcej pieszych niż w czwartek, o 37% więcej dorożek. W czwartek było tylko o 20% mniej samochodów niż busów (315 busów, 251 samochodów), w sobotę było o 15% mniej samochodów aniżeli busów (266 busów, 228 samochodów).

W oba dni maksymalnych ruch pieszych przypadał między godziną 8:30 a 12:30. W sobotę znacznie więcej pieszych w porównaniu do czwartku poruszało się między godziną 5 a 7 (o dwa razy). Część rowerów poruszających się po chodnikach było rowerami dziecięcymi.

Najbardziej nietypowym zanotowanym środkiem transportu do Kuźnic była deskorolka.

Wyniki badań ruchu – czwartek, 25 sierpnia

	Piesi	Rowery na chodniku	Busy	Taxi	Taxibusy
5:00-5:30	5			3	3
5:30-6:00	63			6	6
6:00-6:30	68		4	11	16
6:30-7:00	98		5	6	19
7:00-7:30	98		10	7	23
7:30-8:00	170	1	13	4	28
8:00-8:30	163		13	6	34
8:30-9:00	268	1	24	7	44
9:00-9:30	300		22	7	45
9:30-10:00	555	2	23	5	44
10:00-10:30	317	2	21	4	44
10:30-11:00	453		20	3	38
11:00-11:30	390		16	4	38
11:30-12:00	300		17	3	23
12:00-12:30	227		9	2	21
12:30-13:00	154		8	2	19
13:00-13:30	112	6	13	4	9
13:30-14:00	117		12	2	15
14:00-14:30	60		7	2	12
14:30-15:00	80		10	7	13
15:00-15:30	54	1	13	4	16
15:30-16:00	42		17	2	18
16:00-16:30	35		20	5	30
16:30-17:00	51	2	18	10	21
Razem:	4180	15	315	116	579

Dostawcze i śmieciarki	Motory	Rowery	Samochody	Dorożki	Inne
1			8		
1	1	1	7		
	1		12		
1		1	20		
1			22		
3			19	2	
1		2	25	2	
1		1	14		
1			8		
1		1	8	1	
1	1		7	1	
4	1	2	8		
		1	9		
2			6	2	
3	1		8	2	
	1		10	4	
4	1	2	11	3	
2			9	2	
1		1	2	1	
3		2	6	2	
1		1	10		
3			6		
3			8		
2		1	8	2	
40	7	16	251	24	0

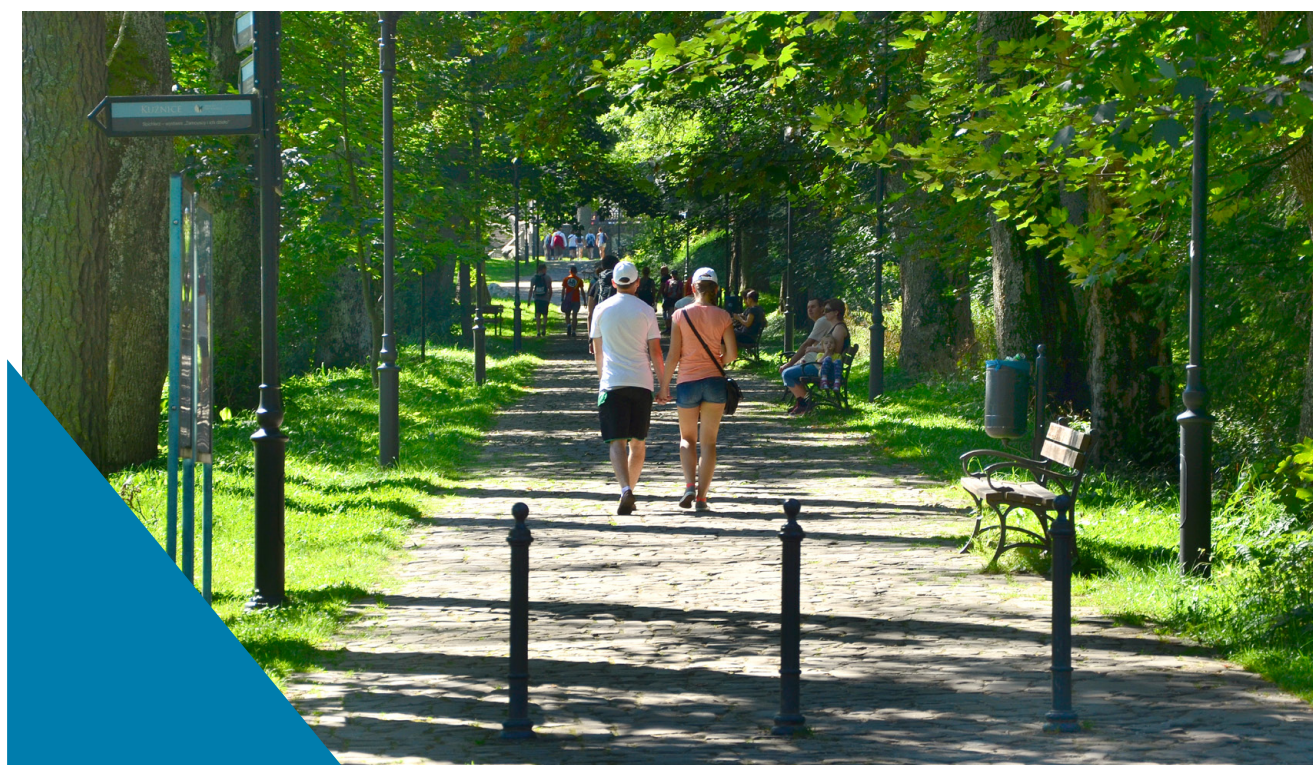
Wyniki badań ruchu – sobota, 27 sierpnia

	Piesi	Rowery na chodniku	Busy	Taxi	Taxibusy
5:00-5:30	42				10
5:30-6:00	124		1	1	18
6:00-6:30	101	1	2	9	30
6:30-7:00	185		7	5	17
7:00-7:30	115		11	4	23
7:30-8:00	220		16	1	18
8:00-8:30	198		11	4	36
8:30-9:00	281		19	1	27
9:00-9:30	280		21	2	38
9:30-10:00	350		20	4	36
10:00-10:30	412		12	1	35
10:30-11:00	435		16	3	31
11:00-11:30	340		17	2	27
11:30-12:00	270		12	3	22
12:00-12:30	202	4	9	3	16
12:30-13:00	140	3	9	2	17
13:00-13:30	151		8	2	18
13:30-14:00	104		7	2	14
14:00-14:30	93	1	8		12
14:30-15:00	82	3	9		17
15:00-15:30	61		9	1	23
15:30-16:00	27	1	11	1	19
16:00-16:30	69	3	18		21
16:30-17:00	31		15	2	28
Razem:	4313	16	268	53	553

Dostawcze i śmieciarki	Motory	Rowery	Samochody	Dorożki	Inne
1		1	8		
2		1	8		
2			15		
	1		21		
2		3	8	2	
4			5	2	
1			9		
1			7		2 holowniki
2			15		
1			17	1	
1			11	5	
6			6	3	
2			10	3	
1			11	2	1 deskorolka
2			11	1	1 karetka
	1	3	12	4	
1		2	11	5	1 wózek inwalidzki
			4	1	1 wózek inwalidzki
1		2	5	1	1 quad
1		2	4	2	
		1	7	1	
1			7		
1			9		
1		3	7		
34	2	18	228	33	5

7.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

7. WNIOSKI I REKOMENDACJE

7.1. Wspólne wnioski i rekomendacje z badań na placu oraz spotkania konsultacyjnego:

7.1.1. Poruszanie się po placu i udogodnienia:

- zadbać o potrzeby osób z niepełnosprawnością (również niewidomych i głuchych): niższe krawężniki (lub zrobić podjazdy na krawężniki), nie robić kostki ani asfaltu
- system informacji: czytelny system informacji wizualnej (mapy, drogowskazy, tablice informacyjne, również elektro-niczne); umieścić na placu wspólny punkt informacji turystycznej miasta oraz Tatrzańskiego Parku Narodowego

7.1.2. Funkcjonalność:

- miejsce dla rodziców z dziećmi (plac zabaw)
- ukazać kontekst historyczny
- nie dla handlu wielkopowierzchniowego (supermarket, galeria handlowa)
- punkt apteczno-medyczny
- ławki
- stojaki na narty i rowery
- więcej koszy na śmieci (ciekawy pomysł z konsultacji: podziemne przechowywanie śmieci)
- toalety (oddzielne dla pracujących)
- stoły na placu, przy których można zjeść lub przepakować plecak
- zadaszenie (lub wiaty) w miejscu oczekiwania na transport lub takie, które umożliwi przeczekaanie ulewy
- przechowalnia dla wózków, rowerów, nart (z suszarnią butów), bagażu
- stały posterunek straży miejskiej lub ochrona
- muzeum sportu, turystyki lub narciarstwa

7.1.3. Transport:

- wprowadzić autobusy miejskie
- transport zgodny z rozkładami jazdy (również poza sezonem)
- transport od godz. 6 do 21
- ekologiczne pojazdy
- zaplanować bezpośrednie połączenia autobusowe z różnych miejsc Zakopanego i Podhala
- dostosować autobusy do potrzeb ludzi starszych, z niepełnosprawnością, z wózkami i małymi dziećmi
- jednolity wygląd busów, taksówek
- droga dla rowerów do Kuźnic
- wypożyczalnia rowerów (przy Rondzie i w Kuźnicach lub system roweru miejskiego)
- ograniczyć prędkość samochodów na ul. Przewodników Tatrzańskich
- ograniczyć liczbę nieuprawnionych samochodów dojeżdżających do Kuźnic poprzez szlabany, bramki
- warunki sanitarne dla koni: hydrant, kratka ściekowa, barierka do przywiązania koni
- plac nie powinien być parkingiem
- pieszy najważniejszym użytkownikiem placu
- inna organizacja postojów autobusów, taksówek: segregacja ruchu pieszego od postoju
- oddzielne przystanki dla wsiadających i wysiadających
- zrobić przejście z placu do kompleksu parkowo-dworskiego
- ułatwić dojście do kolei linowej osobom z niepełnosprawnością oraz najmłodszym dzieciom

7.1.4. Estetyka:

- park kulturowy
- zadbać o estetykę materiałów (drewno, kamień, granit, żelazo)
- wyremontować budynek
- dbać o czystość

- zieleń
- uporządkować stragany (np. ujednolicenie)

7.2. Wybrane wnioski i rekomendacje z badań i obserwacji:

- fontanna, do której można wejść i ochłodzić się, a która zimą ewentualnie mogłaby być lodowiskiem
- klimatyzacja i informacja w autobusach
- pamiątki (estetyczne i uporządkowane)
- klimat górski i regionalny
- sklepy sportowe
- nie powinno być sklepów odzieżowych typu sieciówki
- przechowalnia dla psów
- bankomat
- miejsce, do zostawienia dzieci pod opieką
- sprzedaż prasy
- wypożyczalnia: sprzętu do skialpinizmu, kijków, nosidełek dla dzieci, nart (z serwisem narciarskim), kasków, ekwipunku wspinaczkowego
- pojemnik na psie odchody
- przystanki w kierunku Kuźnic muszą być na równym terenie (nie na spadku)
- przepustowość przystanków w kierunku Zakopanego przynajmniej 1218 osób na godzinę
- wprowadzić bilety tygodniowe na komunikację miejską

7.3. Wybrane wnioski ze spotkania konsultacyjnego:

- windy zamiast schodów
- ogólnodostępne wifi
- podgrzewany plac, żeby nie było konieczności odśnieżania
- zaplanować lampy
- wyznaczyć trasę prowadzącą do zabytkowych budynków
- nie powinno być żadnego handlu na placu lub powinien zostać mocno ograniczony
- nie zabudowywać placu nowymi budynkami
- uruchamiać w sezonie większe autobusy, poza sezonem mniejsze
- umożliwić przewoźnikom udoskonalenie taboru (wsparcie, dotacje)
- stworzyć nartostradę z Ronda do Kuźnic przez dawny tor bobslejowy
- zrobić poziom -1 dla komunikacji zbiorowej lub zrobić rondo poniżej placu, tam też przystanki dla wsiadających lub wysiadających, wyłączenie wszystkiego innego z ruchu samochodowego
- bilety: czasowe na komunikację miejską
- zróżnicować stragany, żeby nie były to jednakowe „pudełka” jak fasiągi na Krupówkach
- konkurs międzybranżowy na zaprojektowanie placu
- poidelka, gdzie turysta może umyć ręce lub nabrać wody

7.4. Rekomendacje dla podmiotów innych niż Urząd Miasta Zakopane:

- PKL: wprowadzić numerki do kolejki („jak na poczcie), żeby osoby czekające do kasy i na wjazd mogły swobodnie korzystać z rejonu placu i okolic
- PKL: rozwiązać problem „koników”
- PKL: pokazywać czas oczekiwania w kolejce
- PKL: na spotkaniu konsultacyjnym wyrażana była obawa wobec planowanego do realizacji razem z fundacją Czysta Polska wielkopowierzchniowego budynku, obawy dotyczyły przede wszystkim pojawienia się w nim funkcji handlowej oraz generowania przez niego dodatkowego ruchu samochodowego, a także dalszego zagęszczania zabudowy wokół placu
- TPN: zapewnić alternatywną ścieżkę pieszą od dolnej tamy przez bacówkę do Kuźnic wzdłuż potoku
- TPN: utworzyć wspólny z Urzędem Miasta punkt informacji turystycznej
- TPN: usunąć płot między placem a kompleksem parkowo-dworskim

7.7. Wnioski wykonawcy z badań, obserwacji i konsultacji:

- turyści sygnalizowali problemy, ale często nie dawali gotowych rozwiązań (np. organizacja transportu na placu), natomiast na konsultacjach padały gotowe rozwiązania (np. przeniesienie przystanków na rondo lub poziom minus 1)
- nikt z badanych osób na placu nie zasygnalizował potrzeby ogólnodostępnego wifi, kilka razy pojawiła się potrzeba panelu interaktywnego, ale nie chodziło o dostęp do internetu
- ani osoba z niepełnosprawnością, ani żaden z użytkowników z wózkiem nie mówił o potrzebie windy, może to oznaczać, że windy nie są optymalnym rozwiązaniem i lepiej zastosować pochylnie
- w świadomości podróżujących podróż trwa od drzwi do drzwi, czyli zaczyna się w momencie wyjścia z miejsca zakwaterowania, a kończy na placu w Kuźnicach lub – w przypadku osób, które wjeżdżają na Kasprowy Wierch – po wyjściu z wagonika kolejki linowej na górnej stacji, ważna jest integracja systemów transportowych, łącznie z możliwością integracji biletowej i zakupu biletu wspólnego na komunikację zbiorową i kolej linową
- prawie wszyscy widzą potrzebę przebudowy placu, jednakże najmniej radykalnych zmian oczekują przewoźnicy busowi oraz kierowcy taxibusów, którzy zgłaszali postulaty, by plac był głównie punktem przesiadkowym
- turyści oczekiwali, żeby plac był przede wszystkim miejscem spokojnego odpoczynku
- wśród użytkowników przestrzeni można wyróżnić turystów kolejkowych, górskich oraz ludzi, dla których Kuźnice są celem samym w sobie i są to przede wszystkim mieszkańcy miasta (biegacze, nordic walkingowcy, spacerowicze z psami)
- w ramach badań i konsultacji nie było możliwości dokładnego zbadania potrzeb narciarzy i snowboardzistów, warto zimą przeprowadzić analogiczne badania dwudniowe
- szczególnie osoby oczekujące w kolejce do kolei czują się niebezpiecznie ze względu na nadmierny ruch samochodowy
- widać wyraźnie, że plac jest podzielony na słabo przenikające się strefy, np. osoby czekające do kolejki nie wiedzą, co jest w dalszej części placu, np. czy jest tam sklep spożywczy, z kolei turyści, którzy dochodzą przez kompleks parkowo-dworski nie korzystają z placu od strony kolejki
- słowa klucze, które pojawiały się w badaniach: spokojnie (spokojnie usiąść, spokojnie poczekać, spokojnie dojść), góralski (górski) klimat, uprościć, ujednoczyć, uporządkować, wygodnie, ładniej, woda (fontanna, potok), widoki, dzieci, bezpieczeństwo, zieleń, spaliny, zaniedbane, nachalność, chaos, brud, dezinformacja, kolejki
- należy zadbać, żeby wszystkie informacje były również w języku angielskim (w badaniach wzięło udział 2 obcokrajowców)
- w opisie przestrzeni częste były odniesienia do innych części miasta: negatywne – „Bangladesz” pod skocznią i na Gubałówce; neutralne lub pozytywne – Krupówki (park kulturowy, miejsce handlu w pozytywnym słowa znaczeniu, że tam jest miejsce na stragany i na sklepy, a nie w Kuźnicach), kwietniki w całym Zakopanem jako przykład do naśladowania
- ludzie na placu oczekują zieleni, o którą ktoś dba, i to mimo zieleni obecnej wokół placu
- osoby sprzedające na straganach proszą o ich zachowanie w obecnym miejscu, chcą straganów z otwartym dostępem, a nie typowych sklepów z pamiątkami
- w Kuźnicach latem pracuje kilka osób oferujących dowóz na sływ Dunajcem, można wyciągnąć wniosek, że skoro już dziś istnieje zapotrzebowanie rynkowe na ich usługi, to usługę tę należy przewidzieć również po przebudowie placu, może ona polegać na tym, że w punkcie informacji w Kuźnicach będzie można znaleźć informacje o sływie (na zasadzie wzajemności, pod warunkiem, że flisacy będą udostępniać informacje o Kuźnicach czy Zakopanem), ale również można przewidzieć oferowanie takiej usługi przez profesjonalną firmę turystyczną, która mogłaby mieć swój punkt w jednym z budynków, a także mogłaby dysponować stanowiskiem odjazdowym dla swoich busów

RAPORT
Z BADAŃ I KONSULTACJI DOTYCZĄCYCH ZAGOSPODAROWANIA
PLACU W KUŹNICACH